

**EVDƏ QAL,
SAĞLAM QAL**

**Prezidentə yazılar:
"Azərbaycanın
inkışafı istiqamətində
gördüyünüz işlər
xalqımız tərəfindən
minnətdarlıqla
qarşılanır"**

Bax 2

**Əli Əhmədov: "Milli
Qurtuluş
günü müasir
Azərbaycan tarixinin
dönüş nöqtəsini təşkil
etmişdir"**

Bax 3

Ilham Aliyev

**"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzeldir**

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 098 (6063) 13 iyun 2020-ci il. Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

15 İyun - Milli Qurtuluş Günü xalqımızın tarixinə qızıl hərflərlə yazılıb!

**Avropa Parlamenti:
"Dağlıq Qarabağ
Azərbaycanın
qanunsuz işğal
edilmiş ərazisidir"**

Bax 3

**QURTULUŞ
YADDAŞIMIZ -
Heydər Əliyevin
Azərbaycan xalqına
üç mirası**

Bax 8

**Formula 1 Azərbay-
can Qran Prisi bu il
baş tutmayacaq**

Bax 16

Prezidentə yazırlar: “Azərbaycanın inkişafı istiqamətində gördüyünüz işlər xalqımız tərəfindən minnətdarlıqla qarşılanır”

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə vətəndaşlardan minnətdarlıq məktubları gəlməkdə davam edir. AZƏRTAC Prezidentin saytına istinadla həmin məktublarnın daha bir neçəsini təqdim edir.

Şəmkir rayonunun Bayramlı kəndindən Mətanət Quliyeva yazır: “Möhtərəm cənab Prezident, həyatımı dəyişən xəbəri və o günü xatırladıqca ilahi ədalətin var olduğuna bütün ruhumla təkrar-təkrar inanıram. Həyat qayğılarının hökm sürdüyü və ömrümün eniş dövründə, üstəlik, bütün bunlardan əlavə, sağlamlığının mənimlə savaşa qalxdığı bir vaxtda bir xəbər oxudum: Prezident mükəfatçısı olmuşam. Həmin anı və o anın yaşadığı hissləri ifadə etməyə nə mənim, nə də qələmimin gücü çatır. Təkcə onu deyim ki, o xəbər yaralarımın məlhəm, yorğunluqdan bükülən dizlərimə güc oldu, məni həyata bağladı, mübarizəyə səslədi. Bütün bunlara görə Sizə minnətdaram, cənab Prezident! Əlilliyi olan şəxslər üçün yaratdığınız çoxlu imkanlar və bu istiqamətdə aparılan işlər bir daha imkan yaradır ki, bu qəbildən olan hər bir şəxs cəmiyyətdə öz yerini tutsun. Ürəklə deyə bilərəm ki, bu gün mənim kimi gənclərin hədəflərinə doğru addımlaması üçün heç bir əngəl yoxdur. Bizim Sizə, Sizin qayğınıza hər zaman ehtiyacımız var”.

Xocalı rayonundan məcburi köçkün Vəqif Behbudov: “Hörmətli cənab Prezident, ulu öndərimiz Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu müasir Azərbaycanımız gündən-günə inkişaf edir. Bu inkişaf məhz Sizin zəhmətinizin, siyasi iradənin sayəsində gerçəkləşir. Mən şəhid oğluyam, atamın şəhid olmasından üç ay sonra dünyaya gəlmişəm. Atamın adını mənə qoyublar və bununla fəxr edirəm. Həm də ona görə fəxr edirəm ki, dünyanın heç bir ölkəsində şəhid ailəsinə bu qədər diqqət və qayğı göstərilir. Bu qayğını Sizin yürütdüyünüz uğurlu sosial siyasətin məntiqi nəticəsi kimi qiymətləndirmək olar. Şəhid ailələrinin hər birinə göstərilən diqqət və qayğı bizlərdə qürur, fərəh

hissi yaradır. Siz çıxışlarınızda hər bir şəhidin və onun ailəsinin Azərbaycan dövləti və xalqı üçün son dərəcə dəyərliliyini qeyd edirsiniz. Sizin şəhid ailələri ilə görüşləriniz bu qayğının tükənməz olduğunu göstərir. Buna görə də bizim - şəhid ailələrinin yaşayışı ildən-ilə yaxşılaşır. Biz şəhid ailələrinin problemlərinin aradan qaldırılması üçün həyata keçirilən tədbirlərdən məmnunluq hissi duyuruq və əhatə olduğumuz qayğıya görə Sizə minnətdarlığımızı bildiririk”.

Sumqayıt şəhərindən Rasim Məmmədov və Səidə Məmmədova yazırlar: “Zəti-əlləri cənab Prezident, Sizin rəhbərliyinizlə korrupsiya hallarına qarşı həyata keçirilən sət tədbirlər bizi çox sevindirir. Bu işləri diqqətlə seyr edir, ulu öndər Heydər Əliyevin vaxtında olduğu kimi, sağlam ab-havanın yarandığını duyuruq. Əsas isə odur ki, Siz bu yolda qətiyyətli və dönməzsiniz, eynilə atanız kimi... Sizin bu iradənin bir çoxlarının yuxusuna haram qatıb. İstər xaricdə, istərsə də daxildəki düşmənlərimiz Azərbaycanın bu uğurlarını həzm edə bilmirlər, edə də bilməzlər. Çünki Sizin rəhbərliyinizlə qazanılan uğurlar onların boğazına sanki bir sümük kimi tıxanıb. Bilin ki, bütün xalq Sizə inanır. Bu xalq ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin bir kəlməsi ilə 1994-1995-ci illərdə Azadlıq meydanına toplaşmış onlarla bir olduğunu bütün dünyaya göstərdiyi kimi, Sizin də bir kəlmənlə meydana çıxıb arxanızca getməyə hər zaman hazırdır. Allah Sizi qorusun!”.

Bakının Nərimanov rayonundan Füzuli Hacıyev: “Çox hörmətli cənab Prezident, mən Sizin “Beşbarmaq dağı” Dövlət Tarix-Mədəniyyət və Təbiət Qoruğunun yaradılması haqqında 2020-ci il 8 iyun tarixli Sə-

rencamınızı oxuyarkən qəlbim çox böyük fərəh və qürur hissi ilə doldu. Çünki nəinki Qafqazda və Azərbaycanda, habelə bütün dünyada çox nadir tarixi mədəniyyət nümunəsinə yeni həyat vermək ancaq Sizin kimi torpağını, tarixini sevən böyük şəxsiyyətlərə qismət olur. Möhtərəm cənab Prezident, Beşbarmaq dağı çox böyük bir tariximizin möhtəşəm bir parçasıdır. Bu müqəddəs məkanda Musa və Xızır peyğəmbərlərin görüşdüğü yer, eramızın əvvəllərində tikilmiş Beşbarmaq səddi və saymaqla bitməyən digər tarixi abidələr yatır. Sizə çox böyük minnətdarlığımızı bildirirəm, əziz Prezidentim! Tarixə münasibətin möhtəşəm nümunəsi budur”.

Mingəçevir şəhərindən Əvəz Haqverdiyev: “Möhtərəm Prezident, ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin daimi diqqət və qayğısı ilə inkişaf edən Mingəçevir bu gün Sizin həyata keçirdiyiniz siyasət nəticəsində özünün yüksəliş dövrünü yaşayır. Ölkə energetikasının flaqmanı olan “Azərbaycan” İES-in yenidən qurulması barədə verdiyiniz tapşırıq uğurla yerinə yetirilir. Artıq əsaslı təmir və bərpa işləri yekunlaşmaq üzrədir. “Azərbaycan” İES-in indiki görkəmi, orada aparılan işlər təqdirəlayiqdir. Aparılan bu işlərə görə, cənab Prezident, Sizə minnətdarlığımızı bildiririk. Allah Sizi qorusun!”.

Tərtər rayonundan Emin Pənahov: “Cənab Prezident, rayonumuzda tərtərli gənclərin və idmançıların uzun illərdən bəri həsrətində olduğu möhtəşəm Olimpiya İdman Kompleksinin tikilib istifadəyə verilməsi bizə sonsuz sevinc hissləri yaşadı. Bu Olimpiya İdman Kompleksi tərtərli gənclərin sağlam həyat tərzini sürmələrində, onların idmana marağının artmasında mühüm rol oynayacaq. Kompleksdə olan müxtəlif idman yarışlarının keçirilməsi üçün universal zal, üzgüçülük hovuzu, sauna, güləş, boks, basketbol və trenajor zalları, tennis kortu gənclərimizin ölkə daxilində və beynəlxalq arenada keçirilən idman yarışlarında uğur qazanmalarına zəmin yaradır. Biz idman yarışlarına

ev sahibliyi də edəcəyik, idmanın kütləliliyini təmin edərək, gənclərimizin fiziki və mənəvi sağlamlığını qoruyacağıq. Cənab Prezident, cəbhə bölgəsində yaşayan gənclərə göstərdiyiniz diqqət və qayğıya görə Tərtər rayonunun çoxsaylı gəncləri və idmançıları adından Sizə minnətdarlığımızı bildiririk. Gənclərimiz bütün sahələrdə Sizin diqqət və qayğını hiss edir və Sizi dəstəkləyirlər. Tanrı Sizi qorusun!”.

Bakı şəhərinin Xəzər rayonundan Səxavət Məcnunov: “Hörmətli cənab Prezident, Azərbaycanın gündən-günə inkişaf etməsi, dünya dövlətləri arasında nüfuzunun artması istiqamətində gördüyünüz işlər, apardığınız daxili və xarici siyasət, habelə ölkədaxili genişmiqyaslı islahatlar xalqımız tərəfindən minnətdarlıqla qarşılanır. Dünyada yayılmış koronavirus pandemiyası ölkəmizdən də yan keçmədi. Sizin apardığınız tədbirlərin nəticəsində ölkəmizdə epidemiyanın geniş yayılmasının qarşısının alınması ilə bağlı verdiyiniz tapşırıqlar ölkə əhalisi tərəfindən müsbət qarşılanır və layiqincə yerinə yetirilir. Görülən bütün bu işlər Sizin tərəfindən vətəndaşlara göstərilən diqqət və qayğıdan irəliləyir. Bir hərbiçi olaraq əminəm ki, Sizin müdrik rəhbərliyinizlə tezliklə torpaqlarımız düşmən tapdığından azad olacaq və dünyanı cənginə alan bu bələdan da tezliklə qurtulacağıq. Sizin sayınızda Böyük Vətən müharibəsi iştirakçıların ailələrinə verilən birdefəlik müavinətə görə Sizə təşəkkürümüzü bildiririk. Ölkə vətəndaşlarının sağlamlığını, rifahını, ölkəmizin güclü iqtisadiyyata, ordumuzun dövlətlər arasında nüfuzlu yerə yüksəlməsində gördüyünüz işlərə görə Xəzər rayonunun sakinləri, Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatı adından Sizə və ailənizə xoşbəxtlik, cansağlığı, yeni-yeni uğurlar arzulayıram. Biz həmişə Sizinləyik!”.

Mingəçevir şəhərindən Humay Baxışova, Tural Kərimov və Kamal Nəcəfli yazırlar: “Hörmətli cənab Prezident, Sizin tapşırıq və tövsiyələrinizə uyğun olaraq “Azərbaycan” İstilik Elektrik Stansiyasında aparılan yenidənqurma işləri uğurla davam etdirilir. Sizin rəhbərliyinizlə ölkəmizdə energetika sənayesi sürətlə inkişaf edərək, yeni mərhələyə qədəm qoyub. Azərbaycan enerjini ixrac edən ölkəyə çevrilib. Dövlətimizin davamlı inkişafının göstəricisi olaraq görülən işlər biz gəncləri sevindirir və qürurlandırır. Cənab Prezident, Mingəçevir gəncləri gördüyünüz misilsiz işləri bütünlüklə dəstəkləyirlər. Göstərdiyiniz diqqət və qayğıya görə Sizə dərin minnətdarlığımızı bildirir, uğurla irəlilədiyiniz yolda yeni müvəffəqiyyətlər arzulayırıq. Ulu Tanrıdan Sizə möhkəm cansağlığı, işlərinizdə nailiyyətlər diləyirik”.

Sabirabad rayonunun Xələli kəndindən Yavər Şükürov: “Azərbaycan xalqının sevimli Prezidenti, cənab Ali Baş Komandan, bu ağır dövrdə Sizin vaxtında atdığınız addımlar, xalqın sağlamlığının qorunmasına yönəlmiş siyasət sayəsində koronavirus bəlasının caynağından tezliklə xilas olacağımıza böyük inam bəsləyirik. Hər bir işinizə görə şəxsən öz adımdan və ailəm adından Sizə minnətdarlığımızı bildirirəm. Ulu öndərimiz Heydər Əliyevin layiqli davamçısı olaraq Siz daim xalqın yanındasınız. Bəzi şəxslər özlərini xalqa canıyan kimi göstərməyə çalışsalar da, əslində, xalqımız onlardan heç vaxt bir xeyir görməyib. Sizi ona görə çox istəyirik ki, sözlünüzə əməliniz vəhdət təşkil edir. Fəaliyyətiniz əhalinin qayğı ilə əhatə olunmasında öz əksini tapır. Allah Sizi və ailənizi, bütün yaxınlarınızı qorusun. Biz Sizinlə fəxr edirik və hər zaman yanınızdayıq”.

Avropa Parlamenti: “Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın qanunsuz işğal edilmiş ərazisidir”

Avropa Parlamentinin Azərbaycan, Ermənistan və Gürcüstan üzrə Parlament Əməkdaşlıq Komitəsinin həmsədri Marina Kalyurand, Avropa Parlamentinin Azərbaycan üzrə məruzəçisi Jelena Zavko, bu qurumun Ermənistan üzrə məruzəçisi Trayan Besesku Ermənistan ilə Azərbaycanın işğal edilmiş Dağlıq Qarabağ regionu arasında yeni magistral yol tikintisi ilə əlaqədar birgə bəyanat yayıblar (bax: azertag.az/ru/xeber/1510037).

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sənəd Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ regionunun Yerevan tərəfindən lobbiləşdirilən “öz müqəddəratının təyin etmək hüququnun bütün qanunlar üzrə sərbəst fikir bildirilməsi nəticəsində öz müqəddəratını təyin etmiş ərsax xalqı” statusuna rəğmən, məhz Ermənistan tərəfindən işğal edilmiş region kimi dünyada, o cümlədən Avropa İttifaqı strukturlarında daha artıq dərəcədə tanınmasının növbəti təsdiqidir.

Sənəd Avropa Parlamentinin saytında dərc edilib: https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/208877/KALJURAND_BASESCU_ZOVKO_Joint%20statement_new%20highway%20between%20Armenia%20and%20Nagorno%20Karabakh.pdf

Sənədin mətni yetərinə qısadır, lakin onun gözəlliyi də məhz bundadır ki, Ermənistan və Azərbaycan üzrə əsas məruzəçilərin prinsiplərinə qısa formada ifadə edilib. Bəyanatın ikinci cümləsində “also” (həmçinin) sözü diqqəti cəlb edir: “Yeni infrastruktur yolu, HƏMÇİNİN (!) işğal altında olan Qubadlı və Cəbrayıl rayonlarından keçməklə Ermənistanın Qafanı Dağlıq Qarabağdakı Hadrut ilə birləşdirəcək”.

Beləliklə, “həmçinin” sözü “işğal edilmiş” statusunu Dağlıq Qarabağın özünə də şamil edir. Bütün bu illər ərzində bilavasitə Dağlıq Qarabağ ilə ona bitişik rayonlar arasında keyfiyyətə hədd qoymağa çalışanlar yəqin ki, indi özlərini çox pis hiss edirlər!

Sənəddə bir qədər sonra ilk baxışda “yarımçıqlıq” və “ikimənallıq” təsiri bağışlayan hər hansı ifadələr bir kənara atılıb: Dağlıq Qarabağa bitişik rayonlarla yanaşı, bu region özü də açıq-aydın “qeyri-qanuni işğal edilmiş ərazi” adlanır. Üstəlik, bu qeyri-qanuni işğalı sabitləşdirmək cəhdlərinin qəbul edilməz olması və bu baxımdan narahatlıq ifadə edilir.

Nəhayət sonda daha bir xoşagəlməli məqam ondan ibarətdir ki, sənədin müəllifləri ATƏT-in Minsk qrupunun səylərinin dəstəkləyirlər, lakin bu dəstək ermənilərin xoşladığı hansısa mücərrəd formada ifadə olunmur, 2009-cu ildən qəbul edilmiş baza prinsipləri “münaqişənin dinc yolla, Azər-

baycanın beynəlxalq səviyyədə qəbul edilmiş sərhədləri səviyyəsində nizamlanması” şəklində konkretləşdirilir.

Bu sərhədləri izah etməyə, fikrimizcə, ehtiyac yoxdur. Lakin əgər erməni tərəfi “Arsaxın müstəqilliyi Azərbaycanın sərhədlərini pozmur, çünki Dağlıq Qarabağ hələ Azərbaycanın sərhədləri tanınana qədər leqal şəkildə onun tərkibində çıxıb” kimi cəfəng tezislərlə manipulyasiya etməyə çalışarsa, onun bir məsələ barədə fikirləşməsi pis olmazdı: əgər belədirsə, əgər ərazi bütövlüyü heç kəs tərəfindən pozulmursa, onda Avropa İttifaqından olan siyasətçilər ərazi bütövlüyünə riayət edilməsi prinsipini ümumiyyətlə nə üçün xatırladırlar? Hərçəndə əminlik ki, Yerevanda onsuz da hər şeyi çox yaxşı başa düşürlər. Bir şapalağın izi keçməmiş növbəti şapalaq gəlir. Ümidvarıq ki, bu da sonuncu olmayacaq.

Baş Nazir Əli Əsədov Mixail Mişustini Rusiya Günü münasibətilə təbrik edib

İyunun 12-də Azərbaycan Respublikasının Baş Naziri Əli Əsədov Rusiya Federasiyası Hökumətinin sədri Mixail Mişustinə ölkəsinin dövlət bayramı - Rusiya Günü münasibətilə təbrik məktubu göndərmişdir. Nazirlər Kabinetinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirdilər ki, Baş Nazir Əli Əsədov dövlət başçılarının səyləri sayəsində çoxxəsrlik təməli olan Azərbaycan-Rusiya münasibətlərinin strateji tərəfdaşlıq səviyyəsinə çatdığını vurğulayıb. Məktubda, həmçinin Azərbaycan ilə Rusiya arasındakı qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın hər iki ölkənin xalqlarının mənafeyi naminə birgə səylərlə bundan sonra daha da möhkəmlənəcəyinə və genişləndəcəyinə ümidvarlıq ifadə olunub.

Əli Əhmədov: “Milli Qurtuluş günü müasir Azərbaycan tarixinin dönüş nöqtəsini təşkil etmişdir”

“Müasir Azərbaycan tarixinin ən şərəfli anlarından olan Milli Qurtuluş günündən 27 il ötür. Ümummilli lider Heydər Əliyevin tarixi qayıdışını ifadə edən Milli Qurtuluş günü Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin bərpa edilməsindən sonra tariximizin dönüş nöqtəsini təşkil etmişdir. AXC-Müsavat hakimiyyətinin yaratdığı və kaos, anarxiya, iqtisadi tənəzzül, 1600 faizlik inflyasiya, erməni təcavüzünün genişlənməsi, ölkənin cənubunda və şimalında tüğyan edən separatizm, beynəlxalq təcrid və s. müşayiyyət olunan ağır və hərtərəfli böhran yalnız Heydər Əliyevin qayıdışı sayəsində aradan qaldırıldı. Bu, sözün əsl mənasında Azərbaycanın və onun müstəqilliyinin xilas demək idi”. SİA-nın verdiyi məlumata görə, bu fikirlər Baş nazirin müavini, YAP-ın Sədr müavini-İcra katibi Əli Əhmədov Milli Qurtuluş günü münasibəti ilə özünün rəsmi facebook sahifəsində yayımladığı məqaləsində yer almışdır.

Əli Əhmədov qeyd etmişdir: “1993-cü il iyunun 15-dən başlayan Qurtuluş məfkurəsi Azərbaycanın müstəqil dövlətinin qurulması və onun möhtəşəm inkişafının əsasını təşkil edir. Xalqımız bugünkü sabitlik və əmin-amanlığa, yüksəliş və müasirləşməyə görə Heydər Əliyevin tarixi qayıdışına minnətdardır. Milli Qurtuluş bayramınız mübarək olsun”.

Azərbaycanda əhalinin sayı 10 milyon 81 min nəfəri ötür

İlin əvvəlindən ölkə əhalisinin sayı 14 min 473 nəfər və ya 0,1 faiz artaraq, 2020-ci il may ayının 1-i vəziyyətinə 10 milyon 81 min 581 nəfərə çatıb. Bu barədə AZƏRTAC-a Dövlət Statistika Komitəsindən məlumat verilib. Bildirilib ki, əhalinin 52,8 faizini şəhər, 47,2 faizini kənd sakinləri, 49,9 faizini kişilər, 50,1 faizini isə qadınlar təşkil edir.

Azərbaycanda koronavirusdan daha 5 nəfər vəfat edib

hallarının müəyyənləşdirilməsi ilə əlaqədar 5600 test aparılıb. Aktiv xəstə sayı 3992-yə çatıb.

Azərbaycan Respublikasında koronavirus infeksiyasına daha 336 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb, 183 nəfər müalicə olunaraq sağalıb və evə buraxılıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, bunu dünən Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyinin (TƏBİB) yoluxucu xəstəliklər üzrə işçi qrupun rəhbəri Vəlif Əliyev Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın brifinqində söyləyib.

O bildirib ki, COVID-19 üçün götürülən analiz nümunələri müsbət çıxmış 5 nəfər vəfat edib. Bu gün ölkədə koronavirusa yeni yoluxma hallarının müəyyənləşdirilməsi ilə əlaqədar 5600 test aparılıb. Aktiv xəstə sayı 3992-yə çatıb.

Avropa Parlamenti son bəyanatı ilə dövlətlərin ərazi bütövlüyü prinsipinə obyektiv və ədalətli yanaşdığını göstərdi

Avropa Parlamentinin hər üç Cənubi Qafqaz Respublikası üzrə Parlament Əməkdaşlıq Komitəsinin birlikdə Ermənistan ilə Azərbaycanın işğal altında olan Dağlıq Qarabağ bölgəsi arasında əlaqə yaradaq magistral yolun tikintisi ilə bağlı birgə bəyanatı hər şeydən öncə bu təşkilatın beynəlxalq hüquqa və bu hüquqda təsbit edilmiş dövlətlərin ərazi bütövlüyü prinsipinə obyektiv və ədalətli yanaşması kimi başa düşülməlidir. Bu fikri AZƏRTAC-a açıqlamasında Milli Məclisin deputatı, “Yeni Azərbaycan” qəzetinin baş redaktoru Hikmət Babaoğlu bildirdi.

Deputat qeyd edib ki, bu mövqə həm də digər beynəlxalq təşkilatlar, ilk növbədə, ATƏT -in Minsk qrupu üçün nümunə olmalıdır. Məsələ ondadır ki, Ermənistan regionda işğalçılıq siyasətini davam etdirməklə bərabər həm də mövcud nəqliyyat-kommunikasiya xəritəsini dəyişməyə cəhd göstərir. Bunun üçün isə işğal altında olan Azərbaycan torpaqlarından istifadə edir.

Bu cür davranış əsla qəbul edilə bilməz. Haqlı olaraq Avropa Parlamentinin Əməkdaşlıq Komitəsinin bəyanatında da bu məsələ önə çəkilərək Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə vurğu edilir. Eyni zamanda, bəyanatda problemin sülh yolu ilə həll edilməsi çağırışı da var ki, bu da hazırda ən aktual məsələdir.

H.Babaoğlu vurğulayıb ki, Azərbaycan öz torpaqlarının uzun müddət işğal altında qalmasına əsla dözməyəcək və mütəqə qətiyyətli addımlar atacaq. Nəticəni isə proqnozlaşdırmaq o qədər də çətin deyil, çünki hamıya yaxşı məlum

15 İyun-Milli Qurtuluş Günü Azərbaycanın müasir tarixinin şanlı səhifələrindən biridir

YAP İdarə Heyətinin üzvü, Milli Məclisin İntizam komissiyasının sədri Eldar İbrahimovun yap.org.az-a müsahibəsi

-Eldar müəllim, bildiyimiz kimi, 15 iyun tarixi ölkəmizdə Milli Qurtuluş Günü kimi qeyd olunur. Azərbaycanın müasir tarixində mühüm yer tutan bu əlamətdar hadisənin əsasları barədə nə deyə bilərsiniz?

-23 il bundan əvvəl - 27 iyun 1997-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Ulu Öndər Heydər Əliyevin 1993-cü il iyunun 15-də ölkə rəhbərliyinə qayıdışı gününü Azərbaycan xalqının Milli Qurtuluş Günü elan edilməsi haqqında qərar qəbul etmişdir. Həmin vaxtdan başlayaraq hər il 15 iyun tarixi respublikamızda Milli Qurtuluş bayramı günü kimi qeyd edilir. Əlbəttə, gənc nəsildə təbii bir sual yaranır ki, nəyə görə məhz Heydər Əliyevin ölkə hakimiyyətinə qayıdışı bayram günü kimi qeyd olunur. Bu suala cavab vermək üçün hesab edirəm ki, Heydər Əliyevin Azərbaycan Respublikasının inkişafı və Azərbaycanda milli özünüdərk prosesinin qüvvətlənməsi sahəsində fəaliyyətinə qıscaca nəzər yetirmək kifayətdir.

Ulu Öndər Heydər Əliyev ilk dəfə 1969-1982-ci illərdə SSSR-in tərkibində olan Azərbaycan Sovet Sosialist Respublikasına Azərbaycan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin birinci katibi kimi rəhbərliyə başlamışdır. O, fəaliyyətə başladığı ilk gündən xalqına bağlı olduğunu, respublikanın və onun bölgələrinin sosial-iqtisadi inkişafına nail olmaq üçün əzmkarlıqla çalışdığını və əhalinin rifahının yaxşılaşmasına xüsusi önəm verməsini əyani surətdə göstərdi. Azərbaycan Respublikasına ilk dəfə rəhbərlik etdiyi 13 il ərzində Heydər Əliyevin apardığı hərtərəfli və əhatəli işlər, onun özünə və ətrafındakı rəhbər işçilərə qarşı olan tələbkarlığı, yüksək işgüzarlığı sayəsində Azərbaycanın iqtisadiyyatı möhkəmləndi, neft-maşıqayırma və kimya sənayesi, üzüm istehsalı və bir sıra digər sahələrdə İttifaqda öncül sıraya çıxdı, istehsal etdiyi rəqabət qabiliyyətli məhsulları 65 xarici ölkəyə ixrac edərək beynəlxalq aləmdə tanınmağa başladı və müstəqil inkişafın əsası qoyuldu.

Bu 13 il ərzində respublikamızda milli gəlir 2,5 dəfə artmış, sənaye və kənd təsərrüfatı istehsalı 2,7 dəfə çoxalmışdır. İqtisadiyyatın inkişaf etdirilməsinə əvvəlki 50 ildə olduğundan 1,4 dəfə çox əsaslı vəsait qoyulmuş, 250 iri zavod və fabriklə tikilib işə salınmışdır.

Həmin dövrdə iqtisadiyyatın bütün sahələrində olduğu kimi kənd təsərrüfatının inkişafında da möhtəşəm nailiyyətlər əldə olundu. Həmin dövrdə təsərrüfatların maddi-texniki bazası yeni texnika və texnologiya ilə

möhkəmləndi, əkinçilik mədəniyyəti əsaslı surətdə yüksəldi, bitkiçilik və heyvandarlığın intensiv inkişafı təmin edildi, heyvandarlıq məhsullarının sənaye üsulu ilə istehsalının təşkilü üçün çoxsaylı heyvandarlıq kompleksləri və quşçuluq fabrikləri fəaliyyətə başladı. Heydər Əliyevin uzaqgörənliklə həyata keçirdiyi iqtisadi siyasət, göstərdiyi əzmkarlıq, tələbkarlıq və yüksək idarəetmə qabiliyyəti nəticəsində aqrar-sənaye kompleksinin digər sahəsi olan aqrar maşınqayırma sənayesi, mineral gübrə və kənd təsərrüfatı üçün lazım olan digər maddi-texniki vasitələr istehsalı da təşəkkül tapdı. Bu məqsədlə yeni zavodlar tikildi və mövcud zavodlar genişləndi. Həmin dövrdə kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalının artımı ilə yanaşı bu məhsulların emalı ilə məşğul olan müəssisələrin şəbəkəsi də böyüdü. Üzüm emalı zavodları tikilib istifadəyə verildi, mövcud pambıq emalı zavodları modernləşdi və yeniləri tikildi, çay, tütün, fındıq, meyvə, tərəvəz, ət, süd və digər məhsulların emalı müəssisələri tikilib istifadəyə verildi. Kənd təsərrüfatı və emal sənayesinin inkişafı respublikamızda yüngül və yeyinti sənayesinin də inkişafına təkan verdi. Aqrar sahədə həyata keçirilən bu düşünülmüş siyasət nəticəsində Azərbaycan İttifaqda geridə qalmış kənd təsərrüfatı respublikasından qabaqçıl aqrar-sənaye kompleksinə malik bir diyara çevrildi və Ümumi Daxili Məhsulun 30-35 faizi bu bölmənin hesabına təmin edilirdi.

Azərbaycanda iqtisadiyyatın bütün sahələrinin inkişafı ilə yanaşı qaz, işıq, su, rabitə, yol və digər infrastruktur sahələrin genişlənməsi təmin edildi, şəhərlərin və kənd ərazilərinin sosial siması kökündən dəyişdi, əhalinin rifah halı əsaslı surətdə yaxşılaşdı. Minlərlə azərbaycanlı gənc keçmiş Sovet İttifaqının aparıcı elm və tədris ocaqlarına göndərilmiş və yeni istehsal sahələri ilə bağlı ixtisaslara yiyələnmişdir. Bu dövrdə milli kadr korpusu yaradılmış, dövlət idarəçiliyi təsisatları möhkəmləndirilmiş, elm, səhiyyə, təhsil, mədəniyyət və incəsənət sahələrində ciddi uğurlar qazanılmış, ən başlıcası isə xalqın

milli mənlilik şüurunun inkişaf etdirilməsində mühüm irəliləyişlər əldə edilmişdir. Azərbaycan Respublikası İttifaq büdcəsindən dotasiya almada yaşayan iki respublikadan biri idi. Bu da Azərbaycan Respublikasının siyasi və iqtisadi müstəqilliyinə tam zəmanət verən bir vəziyyət idi.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan Respublikasına həmin dövrdə rəhbərliyi sayəsində əldə edilən nailiyyətlər hörmətli Prezidentimiz İlham Əliyevin "Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin 85 illik yubileyi haqqında" Sərəncamında özünün əhatəli əksini tapmışdır. Sərəncamda deyilir: "1969-1982-ci illərdə həyatımızın bütün sahələrində baş verməyi köklü dəyişikliklər öz miqyasına görə Azərbaycanın quruculuq salnaməsində ən dolğun səhifələri təşkil edir. Ölkəmizin müstəqilliyinin və dünya iqtisadiyyatına inteqrasiya proseslərinin hazırkı möhkəm təməli Heydər Əliyev tərəfindən həmin illərdə yaradılmış potensiala əsaslanır".

Heydər Əliyevin Azərbaycan Respublikasında həyata keçirdiyi möhtəşəm quruculuq işləri, yüksək idarəçilik qabiliyyəti, dövlətçiliyi inkişaf etdirmək bacarığı və rəhbər işçi kimi böyük potensiala malik olması İttifaq rəhbərliyinin diqqətini cəlb etdi. Heydər Əliyev 1982-ci ildə SSRİ Nazirlər Soveti sədrinin birinci müavini vəzifəsinə təyin edildi və bu vəzifədə işlədiyi müddətdə İttifaqda mövcud olan ən problemlı sahələrin həlli ilə dərindən məşğul olaraq həmin sahələrin inkişafını təmin edirdi. Heydər Əliyev artıq SSRİ-nin bütün bölgələrində bacarıqlı və işgüzar bir rəhbər kimi tanınaraq yüksək nüfuz sahibi idi. O, tez-tez inkişaf etmiş ölkələrdə olur, onlarla əməkdaşlıq problemlərini müzakirə edir və dünyanın siyasi elitasında hörmətli qarşılanırdı. Heydər Əliyev Azərbaycanın kənarında olsa da həmin illərdə respublikamızda baş verən proseslərlə daim maraqlanırdı, problemlərin həllində köməklik göstərirdi və respublikamızın dinamik inkişafı üçün əlindən gələni edirdi. Onun liderlik məharəti, İttifaqda və beynəlxalq aləmdə böyük nüfuzu, məhsuldar işləmək qabiliyyəti xoşniyyətli insanları sevindirir, bir çox bədxahlarda isə ona qarşı paxıllıq hissi yaradırdı. Bu paxıllığın nəticəsi idi ki, 1987-ci ildə Heydər Əliyevə qarşı SSRİ rəhbərliyində, xüsusilə Mixail Qorbaçov tərəfindən aparılan təqiblərə cavab olaraq o, vəzifəsindən istefa verməyə məcbur oldu və təqiblərə məruz qaldı.

Bununla belə bütün qadağalara baxmayaraq, Ulu Öndər Heydər Əliyev SSRİ-də və Azərbaycanda gedən prosesləri diqqətlə izləməkdə davam edir, öz xalqı ilə birgə nəfəs alırdı. Onun gücü də məhz bunda idi. 1990-cı il yanvarın 20-də Sovet qoşunları Bakıda qırğın törəndəndən sonra buna ən sərt şəkildə etiraz edən də məhz Ümummilli Lider idi. Həmin vaxt O, böyük cəsarət nümayiş etdirərək Azərbaycanın Moskvadakı nümayəndəliyinin binasında təşkil edilən mətbuat konfransında SSRİ-nin rəhbərliyini açıq formada kəskin tənqid edib xalqı ilə birlikdə olduğunu bəyan etmişdi.

- Ulu Öndər Heydər Əliyevin Naxçıvanın rəhbərliyinə gəlişi muxtar respublikanın həyatında nə kimi dəyişikliklər yaratdı?

-Ulu Öndər Heydər Əliyev bir müddət Moskvada yaşadığından sonra SSRİ adlı imperiyanın məhv olacağına tam əmin olduğundan öz ölkəsində və doğma diyarı olan Naxçıvanda yaşamağa üstünlük verdi və 1990-cı il iyulun 22-də Naxçıvana gəldi. Həmin vaxtlar blokada şəraitində olan Naxçıvan həm ermənilərin hərbi təcavüzünə qarşı mübarizə aparır, həm də yaranmış iqtisadi çətinlikləri aradan qaldırmağa çalışırdı. Belə bir vəziyyətdə görkəmli siyasi xadim, həmişə Vətəni və xalqı üçün yorulmadan çalışmış Heydər Əliyev Azərbaycan Respublikasının müstəqil bir dövlət kimi fəaliyyət göstərməsi naminə əsl mücahidləyə qalxdı. Bu məqsədlə də Naxçıvan əhalisi Onu Naxçıvan Muxtar Respublikasının və Azərbaycan SSR-nin Ali Sovetinə deputat seçdi. Heydər Əliyev sessiyalarda Dağlıq Qarabağ problemi ilə əlaqədar Bakı rəsmilərinin yeridiyi siyasəti və Moskvanın mövqeyini kəskin tənqid edirdi, SSRİ-nin tezliklə dağılacağını bəyan edirdi. Lakin həmin vaxtlar ölkəyə rəhbərlik edən səbatsız iqtidar bu fikirlərə məhəl qoymur, Kremlə sədaqət nümayiş etdirirdi. Buna baxmayaraq Heydər Əliyev müstəqil Azərbaycan Respublikasının yaradılması üçün mübarizəsini davam etdirirdi. 1990-cı ilin noyabr ayının 17-də Muxtar Respublikanın Ali Sovetinin birinci sessiyasında Ulu Öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə doğma Azərbaycanımızın üçrəngli bayrağı qaldırıldı və bununla da həmin vaxtdan müstəqilliyimizin ikinci dəfə əsası qoyuldu. Bundan başqa, Onun təklifi ilə Muxtar Respublikanın adından "Sovet Sosialist" sözləri çıxarıldı və Naxçıvan MR Ali Soveti Ali Məclis adlandı. Habelə, dekabrın 31-i Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü elan edildi. Naxçıvan əhalisi Heydər Əliyevə böyük inam və ümid bəsləyərək Onun Muxtar Respublikaya rəhbərlik etməsini arzu edirdi. Xalqın bu istəyi 1991-ci il sentyabrın 3-də reallaşdı və Heydər Əliyev Muxtar Respublikanın Ali Məclisinə Sədr seçildi. Bununla da nəinki Naxçıvanın Muxtar Respublika kimi, həm də Azərbaycanın müstəqil dövlət kimi məhv olmaqdan qurtulmasına gedən yol həmin gündən başladı.

Ali Məclisin Sədri kimi Heydər Əliyev ilk öncə ağır günlərini yaşayan Naxçıvanın vəziyyətini yüngülləşdirmək üçün qarşıda Türkiyə və İranla əlaqələri yaxşılaşdırıb kömək əldə etdi. Muxtar Respublikanın gələcək taleyinin iqtisadiyyatın bazar münasibətləri əsasında inkişaf etməsində görən Ulu öndər tezliklə islahatların həyata keçirilməsini önə çəkdi. Dövlətçilik, qayda-qanun möhkəmləndi, vəzifə sahiblərinin və bütün işçilərin məsuliyyəti artırıldı. Muxtar Respublikada bütün qüvvələr və imkanlar əhalinin rifah halının yaxşılaşmasına və təhlükəsizliyin təmin edilməsinə səfərbər olundu. Azərbaycan Respublikasında ilk dəfə iqtisadi islahatlar Muxtar Respublikanın aqrar sahəsində başladı. Çox uğurla həyata

keçirilən bu təxiresalınmaz tədbirlər tezliklə öz bəhrəsini verdi və Naxçıvanda siyasi və iqtisadi vəziyyət getdikcə stabiləşməyə başladı. İqtisadiyyatda və dövlət quruculuğunda əldə edilən bu sabitlik ermənilərin Muxtar Respublikaya hücumlarını mərdliklə dəf etməyə və cəbhədə sakitliyin bərqərar olmasına imkan yaradı.

-1990-cı illərin əvvəlində respublikamızdakı ictimai-siyasi vəziyyəti necə xarakterizə edərdiniz?

- 1991-ci il 18 oktyabr tarixində Bakıda Azərbaycan Respublikası ikinci dəfə öz müstəqilliyini və suverenliyini elan etdi. Bu tarix isə elə bir dövrə təsadüf etmişdir ki, bir tərəfdən mənfur qonşumuz Ermənistan separatçılıq siyasəti yürüdərək ərazi iddiası ilə bizi müharibəyə cəlb etmiş, digər tərəfdən isə yeni yaradılmış suveren dövlətə liderlik xüsusiyyətlərinə malik olmayan, siyasi hadisələrə qiymət vermək, gələcəyi görmək və proqnozlaşdırmaq imkanlarından məhrum olan, adi vəziyyətdən belə çıxış yolu tapmağa qadir olmayan şəxslər rəhbərlik edirdi. Belə vəziyyət cəbhədə gərginliyi daha da artırmaqla yanaşı hakimiyyət uğrunda mübarizəni də qızışdırırdı. Bundan istifadə edən Ermənistan silahlı qüvvələri hava-darlarının köməyi ilə Dağlıq Qarabağdan azərbaycanlıları zor gücünə qovur və etnik təmizləməyə aparırdılar. Hakimiyyətdə olanlar isə xalqı səfərbər edib bunun qarşısını ala biləcək tədbirlər görmək gücündə deyildi və aciz durumda idi. Bundan azğınlaşan erməni quldurları isə 1992-ci ilin fevralında insanlığa sığmayan Xocalı soyqırımını dəhşətləri törətdilər və şəhər yerlə yeksan edilərək 613 günahsız azərbaycanlı görünməmiş vəhşiliklə qətlə yetirildi, yüzlərlə insan kəstə oldu, əsr götürüldü və itkin düşdü. Həmin ilin may ayında Azərbaycanın musiqi beşiyi olan Şuşa şəhəri erməni separatçıları tərəfindən işğal olundu.

Özünü xalqın "aparıcı qüvvəsi" hesab edən Xalq Cəbhəsi və "Müsavat" cütüylü bundan öz xeyrinə yararlanaraq Azərbaycan Respublikasında hakimiyyəti tezliklə ələ aldılar. Lakin, bu hakimiyyətdə təmsil olunanların dövlətçilik və idarəetmə təcrübəsi yox idi, onlar öz işlərini günün tələbinə uyğun qura bilmir, hadisələri düzgün qiymətləndirmir, nə cəbhədə, nə də dövlət quruculuğunda təsirli tədbirlər görə bilmədiklərindən ölkədə hərc-mərclik və kaos baş alıb gedirdi. Bu da erməni silahlıları tərəfindən Dağlıq Qarabağa qonşu yeddi rayonun zəbt edilməsinə şərait yaratdı. Düşüüyü çətin vəziyyətdən çıxmağa başlayan Naxçıvan əhalisinin isə Heydər Əliyevə olan inamı və ümidi getdikcə artır və adamlar onun ətrafında daha sıx birləşərək Muxtar Respublikanın gələcəyi naminə əzmkarlıqla çalışırdı. Ulu Öndər Heydər Əliyevin Naxçıvanda əldə etdiyi bu uğurları gözü götürməyən Xalq Cəbhəsi 1992-ci il oktyabrın 24-də Naxçıvanda silahlı çevriliş edib Heydər Əliyevi tutduğu vəzifədən devirməyə cəhd etsə də buna nail ola bilmədi.

15 İyun-Milli Qurtuluş Günü Azərbaycanın müasir tarixinin şanlı səhifələrindən biridir

Əvvəli-Səh-4

Çünki, Heydər Əliyev naxçıvanlılara özün əsl mənasında arxa olduğundan əhali də ona arxa durmaqla yanaşı böyük hörmət və ehtiram bəsləyərək müdafiə etdi. Məhz bunun sayəsində çevriliş cəhdindən cəmi bir ay sonra- 1992-ci il noyabrın 21-də Naxçıvanda Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılması ilə bağlı təsis konfransı keçirildi və Heydər Əliyev yekdilliklə YAP-ın Sədri seçildi.

Naxçıvanda yeni dövlət quruculuğu istiqamətində böyük işlərin getdiyi bir vaxtda Azərbaycan Respublikasına səriştəsiz rəhbərlik, getdikcə güclənən özbaşınalıq, cəbhədə yaranan gərgin vəziyyət hakimiyyətə qarşı narazılığı artırır. Digər bir tərəfdən isə Azərbaycanın müstəqil dövlət kimi mövcudluğunu istəməyən dairələr yeni planlarını işə salmışdılar. Separatçı Ə.Hümbətov tabeliyində olan silahlı qüvvələrdən istifadə edib cənub rayonlarında "Talış-Muğan Respublikası" yaratmağa çalışırdı. Şimal rayonlarında isə separatçı "Sadval" təşkilatı Azərbaycan dövlətçiliyi əleyhinə fəaliyyətlə məşğul idi.

Bunun məntiqi nəticəsi kimi 1993-cü il iyunun 4-də Gəncədə xalq cəbhəsi-müsavat iqtidarına tam etimadsızlıq göstərilərək qiyam baş verdi, qardaş qanı axıdılmaqla demək olar ki, vətəndaş müharibəsi başladı. Vəziyyətin daha kəskin xarakter alacağından qorxuya düşən və heç bir əməli tədbir görməyi bacarmayan iqtidar rəhbərləri məsuliyyətdən yayınmaq üçün bir-birinin ardınca istefa verməklə Heydər Əliyevi Azərbaycan Respublikasında rəhbər vəzifəyə dəvət etməyə məcbur oldular. Heydər Əliyev onların bu təkliflərini qəbul etmədi, vəziyyət isə getdikcə daha da pisləşirdi. Bunu görən Azərbaycan xalqı böyük dövlətçilik təcrübəsi olan, nüfuzlu siyasi xadim Heydər Əliyevi təkidlə ikinci dəfə Azərbaycan Respublikasına rəhbərliyə dəvət etdi. Xalq özünün sevimli oğluna etimad edir və inanırdı ki, yalnız Heydər Əliyev bu vəziyyətdən çıxış yolu tapa bilər və Azərbaycan Respublikasının müstəqilliyini qoruyub saxlaya və inkişaf etdirə bilər.

Xalqın çağırışını qəbul edən Ulu Öndər Heydər Əliyev 1993-cü il iyunun 15-də Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Sədri seçildi. Heydər Əliyevin ölkənin ali qanunvericilik orqanına Sədr seçilməsi respublika həyatında çox mühüm bir hadisə oldu. Bu tarixi qayıdış, sözün həqiqi mənasında Azərbaycanı azərbaycanlılara, milləti özünə qayıtdı. Hadisələrin sonrakı gedişi göstərdi ki, 15 iyun Azərbaycanın müstəqillik tarixində yeni siyasi eranın başlanğıcı oldu!

-Eldar müəllim, Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin 1993-cü il iyunun 15-də Azərbaycanda hakimiyyətə qayıdışının tarixi əhəmiyyəti haqqında fikirlərinizi bilmək istərdik...

-Ulu Öndər Heydər Əliyevin 1993-cü il iyunun 15-dən oktyabrın 3-dək Ali Sovetə rəhbərlik etdiyi dövrdə parlamentarizm ənənələri yeni nəfəs, yeni qüvvə aldı. Həmin dövrün son tarixi hadisələri, faciələrimiz parlamentin müzakirəsinə çıxarıldı, onlara hüquqi-siyasi qiymət verildi. Ordu quruculuğu sahəsində mühüm qərarlar qəbul edildi, əhalinin döyüş ruhunu qaldırmaq, müharibə dövrünə uyğun təbliğat aparmaq, qanunsuz silahlı dəstələri zərərsizləşdirmək üçün lazımi tədbirlər görüldü, ölkədəki vəziyyət barədə tez-tez xalqa məlumat verildi. Bu çox qısa müddət ərzində Azərbaycanın demokratik, hüquqi və dünyəvi dövlət kimi gələcək inkişafının təməli qoyuldu. Ali qanunverici orqanın sədri kimi çalışdığı cəmi 4 aylıq fəaliyyəti ilə sübut etdi ki, Azərbaycanın

müstəqilliyini qoruyub saxlayan və inkişaf etdirən yeganə şəxs məhz Heydər Əliyevdir və sözün əsl mənasında xalqın gözü tərəzidir. Bunu 1993-cü il 3 oktyabr prezident seçkilərində seçicilərin 98,8 faizinin Heydər Əliyevə səs verməsi də Azərbaycan xalqının ölkənin taleyini bu görkəmli dövlət xadiminə həvalə etmək niyyətində olduğunu bir daha bütün dünyaya nümayiş etdirdi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti kimi fəaliyyətə başladığı ilk günlərdən Heydər Əliyevin uzaqgörən siyasəti nəticəsində separatçı ermənilər tərəfindən başlanmış Ermənistan- Azərbaycan müharibəsində 1994-cü il mayın 12-də atəşkəsə nail olundu. Bundan sonra ölkədə siyasi və iqtisadi sabitlik bərqərar oldu, siyasi sistemin təkmilləşməsi istiqamətində möhkəm addımlar atıldı və 1995-ci ildə müstəqil Azərbaycan Respublikasının yeni Konstitusiyası qəbul olundu. Onun rəhbərliyi ilə həyata keçirilən düşünülmüş tədbirlər nəticəsində əvvəlki iqtidarların dövründən başlayan sosial-iqtisadi tənəzzülün qarşısı alındı və 1996-cı ildən inkişaf başladı. Təbii ki, bütün bunlar elə də asan başa gəlmədi. Azərbaycanın inkişafını, Heydər Əliyevin hakimiyyətdə olmasını istəməyən bəzi daxili və xarici antiazərbaycan qüvvələr 1994 və 1995-ci illərdə dövlət çevrilişinə cəhdlər etmiş, terror aktları törətmək istəmişlər. Lakin Azərbaycan dövlətinin və xalqının, onun liderinin əleyhinə yönəlmiş bu qanunazidd hərəkatların və separatizm əməllərinin qarşısı Heydər Əliyevin düşünülmüş və uzaqgörən siyasəti sayəsində vaxtında və yüksək peşəkərliklə alındı.

Ulu Öndər Heydər Əliyev müstəqil və suveren Azərbaycanın daxili məsələlərini ustalıqla həll etməklə yanaşı xarici siyasətini də formalaşdırmağa başladı. Əvvəlki hakimiyyətlərin dövründə populist açıqlamalar, qeyri-real yanaşmalar nəticəsində qonşu ölkələrlə pozulmuş münasibətlər qaydasına salındı. Ümummilli Liderin çoxsaylı xarici səfərləri ilə Azərbaycanın dünyanın öndə gedən dövlətlərlə xoşniyyətli əlaqələri yaradılaraq möhkəmləndi və respublikamıza uğur gətirən və bu gün də davam etdirilən xarici siyasət xəttinin təbiiqinə başlandı. Azərbaycan həm Rusiya və həm də ABŞ və Avropa ölkələri ilə yaxın qonşuluq, dostluq və strateji tərəfdaşlıq münasibətləri yaratmağa nail oldu. Türkiyə ilə "bir millət-iki dövlət" prinsipi əsasında əlaqələr daha da möhkəmləndi.

Siyasi sabitlik əldə edildikdən və tərəfdaş ölkələrlə əlverişli əlaqələr qurulduqdan sonra ölkə iqtisadiyyatının inkişafı ilə bağlı çox ciddi islahatlara start verildi. Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın gələcəyini müəyyənləşdirən neft strategiyası işlənilib hazırlandı və həyata keçirilməyə başlandı. Ciddi təzyiqlərə, bəzi böyük dövlətlərin etirazlarına baxmayaraq Xəzərin Azərbaycan sektorundakı neft yataqlarının işlənməsi ilə bağlı "Əsrin müqaviləsi" imzalandı. Azərbaycanın enerji resurslarını dünya bazarlarına çıxarmaq üçün Bakı-Tbilisi-Ceyhan və Bakı-Tbilisi-Ərzurum neft və qaz kəmərlərinin tikintisinə başlandı. Bütün bunlar Ümummilli Liderin özünün dediyi kimi Azərbaycanın müstəqilliyinin dönməz və əbədi olmasını təmin edən mühüm addımlar idi.

Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin həyatının 30 ildən artıq bir dövrü Azərbaycan tarixinin parlaq səhifəsini, ölkənin dirçəliş, inkişaf mərhələsini təşkil edir. Heydər Əliyev hakimiyyətinin birinci mərhələsində (1969-1982) Azərbaycanı geridə qalmış aqrar respublikadan iqtisadiyyatı dinamik inkişaf edən qabaqcıl respublikaya çevirdi, Azərbaycanın müstəqil ölkə kimi yaşamasına möhkəm zəmin yaratdı. Görkəmli şəxsiyyət respublikamıza ikinci rəhbərliyi dövründə ölkəmizdə baş qaldırmış qardaş qırğınının tezliklə qarşısını aldı, Azərbaycan dövlətini

və xalqını zamanın ən çətin sınaqlarından məhərətlə çıxararaq müasir Azərbaycan dövlətinin qurucusu olduğunu sübut etdi. Heydər Əliyev ikinci dəfə müstəqillik əldə edən Azərbaycanı nəinki qoruyub saxladı, həm də ölkənin ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi və mədəni-mənəvi tərəqqisinə nail olmaqla onun dünyanın qabaqcıl ölkələri sırasına çıxmağını təmin etdi. Azərbaycan xalqı və Azərbaycan dövləti qarşısında misilsiz xidmətləri olan Heydər Əliyev sözün əsl mənasında dahi şəxsiyyət olduğunu sübut etdi. Qədirbilən xalqımız isə Ulu Öndəri özünün Ümummilli Lideri elan edərək Onunla daim fəxr etdiyini bildirir.

Heydər Əliyev Azərbaycan dövləti və xalqı qarşısındakı xidmətlərini izah edərkən demişdir: "İstər bir azərbaycanlı, Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı, istərsə də onun rəhbəri, Prezidenti kimi mənim həyat əməlin yalnız sizə - bütün varlığım qədər sevdiyim Azərbaycan xalqına, dövlətçiliyimizin, ölkəmizin iqtisadi, siyasi, mədəni inkişafına xidmət olmuşdur. Bu yolda bütün gücümü və iradəmi yalnız müdrik və qədirbilən xalqımdan almışam. Ən çətin anlarda, ən mürəkkəb vəziyyətlərdə yalnız xalqıma arxalanmışam. Bu da mənə dözümlü, iradə verib və bütün uğurlarımı təmin edib. Mən öz mənalı həyatımın düz 60 ilini xalqımın bu günü və sabahı ilə yaşamışam. Bunun son on ili müstəqil Azərbaycan dövlətinə xidmətdə keçib".

Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin bu müdrik kəlamları Onun müstəqil Azərbaycan dövləti, xalqımızın xoşbəxt gələcəyi naminə fəaliyyətinin manifestidir. XX əsr dünya tarixinin parlaq simalarından olan, xalqımızın müstəqillik arzusunun konkret dövlət modelində gerçəkləşdirərək milyonların qəlbində əbədi abidə ucaldan Ulu Öndərimiz Heydər Əliyev həm də müstəqil Azərbaycanın inkişaf strategiyasının müəllifi kimi böyük ehtiramla anılır. Gəncliyində memar olmaq istəyən dahi şəxsiyyət möhtəşəm bir abidənin qurucusu olmuş, özünün şah əsəri olan müstəqil Azərbaycan dövlətini yaratmışdır.

-Sizcə, Milli Qurtuluş Günü Azərbaycan xalqına nə verdi?

-15 İyun Milli Qurtuluş Günü Azərbaycanın müasir tarixinin şanlı səhifələrindən biridir. 1993-cü il iyunun 15-də Heydər Əliyevin Azərbaycan Ali Sovetinin Sədri seçilməsi parlamentdə təmsil olunan siyasi dairələrin məhz Ulu Öndərin xilaskarlıq missiyasına olan ümid və inamlarının göstəricisi idi. Ulu Öndərin 1993-cü il iyunun 9-da Naxçıvandan Bakıya gəlişi və 6 gün sonra Ali Sovetin Sədri seçilməsi ilə müasir tariximizdə yeni mərhələnin başlanğıcı qoyuldu. İyunun 15-i müstəqillik tariximizə Milli Qurtuluş Günü kimi daxil oldu. Bu qurtuluşla dövlətçiliyimizin gələcək mövcudluğunun təməli daşı qoyuldu. Heydər Əliyevin xilaskarlıq missiyası nəticəsində Azərbaycan dünyanın siyasi xəritəsindən silinmək təhlükəsindən, Xalq Cümhuriyyətinin acı taleyini yaşamaq əqibətindən qurtuldu. Heydər Əliyev şəxsiyyətinin miqyası, böyüklüyü və əzəməti tarixin onun öhdəsinə buraxdığı tələyüklü məsələnin həllini təmin etmək qüdrətini nümayiş etdirdi. Bununla Azərbaycan tarixində xilaskar lider adını daşımaq şərəfi məhz ömrünü, bütün qüvvə və bacarığını Azərbaycan xalqının azadlığı, müstəqilliyi uğrunda mübarizəyə həsr etmiş XX əsrin böyük siyasətçisi Heydər Əlirza oğlu Əliyevə qismət oldu. Ulu Öndərimiz bu şərəfli missiyayı həm Azərbaycan Respublikasına birinci və həm də ikinci hakimiyyəti dövründə əyani surətdə sübut etdi. Bu gün siyasi baxışlarından asılı olmayaraq mütləq əksəriyyət etiraf edir ki, respublikamızın müstəqilliyinin ilk illərində üzleşdiyi problemlərin həlli məhz Heydər Əliyevin xalqın

təkiddi tələbi ilə hakimiyyətə qayıdışından sonra mümkün oldu. Bu fenomen şəxsiyyətin 1993-cü ildə xalqın çağırışına cavab verərək Azərbaycanın idarəçilik sükanı arxasına keçməsi, çətinliklərə, maneələrə, dövlət çevrilişi cəhdlərinə mətinliklə sinə gərməsi xalqımızı vətəndaş müharibəsindən, ən əsası, müstəqilliyimizin itirilməsi təhlükəsindən qurtardı. Nəticə etibarilə bütün bunlar Azərbaycanda ardıcıl və sistemli olaraq hüquqi dövlət quruculuğu və vətəndaş cəmiyyətinin formalaşdırılması prosesinə başlamaq imkanı yaratdı. Heydər Əliyev Azərbaycanın taleyinin sınağa çəkildiyi zamanlarda xilaskarlıqdan başlamış, müstəqil dövlətimizin yaradılması kimi şərəfli missiyayı uğurla, uzaqgörənliklə, müdrikliklə yerinə yetirdi. Məhz buna görə respublikamızın bütün güşələrindən qədirbilən xalqımız öz istək və arzularını bildirərək 15 iyunun qurtuluş günü kimi bayram edilməsi barədə çoxsaylı müraciətlər edirdi.

Mən, bütün bunları nəzərə alaraq 1997-ci il iyunun 17-də ilk dəfə olaraq parlamentdə çıxış edərək iyunun 15-nin Azərbaycan xalqının milli qurtuluş günü haqqında qərarın qəbul olunması barədə təklif verdim. Təklifim bir çox deputatlar tərəfindən dəstəklənərək on gün sonra, iyunun 27-də Milli Məclisin qərarı ilə 15 iyun- Azərbaycan xalqının Milli Qurtuluş Günü elan olundu və xalqımız bu günü hər il böyük sevinclə Qurtuluş bayramı günü kimi qeyd edir. Bu günün bayramı kimi qeyd edilməsi həm də gələcək nəsillərə və ölkə liderlərinə heç kimin və heç nəyin unudulmadığı haqqında bir mesajdır. Müasir Azərbaycanın memarı və qurucusu dahi Heydər Əliyevin adı isə Azərbaycanın özü qədər əbədi olacaq, onun ideyaları gələcək yollarımıza daim nəzər oluncuqdur.

Dahilərin böyüklüyü isə ondadır ki, onlar hər şeyin əvvəlini bildikləri kimi, sonunu da görür və dərk edirlər. Heydər Əliyev də məhz belə dahilərdən idi. Bunu Onun son qərarı bir daha təsdiq etdi. Bu qərar əslində Heydər Əliyevin Azərbaycana son borcu, son xidməti idi. Çünki, bu qərardan Azərbaycan dövlətinin taleyi asılı idi. Heydər Əliyev bu son borcunu da şərəflə yerinə yetirdi. Onun 2003-cü il 1 oktyabr tarixində doğma xalqına ünvanladığı son müraciəti vətənə ləyaqətlə xidmətin son nümunəsi idi. Ulu Öndərin tarixi müraciətinin sonunda xalqa müəyyənləşdirdiyi siyasəti davam etdirə biləcək dəqiq ünvanı da göstərdi: "Üzümü sizə - həmvətənlərimə tutaraq, qarşıdan gələn prezident seçkilərində prezidentliyə namizəd, mənim siyasi varisim, Yeni Azərbaycan Partiyası Sədrinin I müavini İlham Əliyevi dəstəkləməyə çağırıram. O, yüksək intellektli, pragmatik düşüncəli, müasir dünya siyasətini və iqtisadiyyatını gözəl bilən, enerjili və təşəbbüskar bir şəxsiyyətdir. Sizi əmin edirəm ki, həm İlham Əliyev, həm də Yeni Azərbaycan Partiyası bundan sonra da xalqımızın ən layiqli övladlarını öz ətrafında sıx birləşdirərək Azərbaycan dövlətinin inkişafı və xalqımızın firavanlığı yolunda çox işlər görəcəklər. İnanıram ki, mənim axıra çatdırı bilmədiyim tələyüklü məsələləri, planları, işləri sizin köməyiniz və dəstəyinizlə İlham Əliyev başa çatdırı biləcək. Mən ona özüm qədər inanıram və gələcəyine böyük ümidlər bəsləyirəm".

Ulu Öndərin bu tarixi müraciətindən keçən on yeddi il onun dediklərinin reallıqla dərinlən uzlaşdığı və söylədiyi fikirlərin yüksək dərəcədə həqiqət olduğunu bir daha göstərdi. Keçən dövr ərzində dörd dəfə Azərbaycan xalqının əksəriyyətinin böyük dəstəyini qazanaraq Prezident seçilən İlham Əliyev Ümummilli Liderin layiqli varisi olduğunu və Azərbaycan Respublikasını gündən-günə daha yaxşı gələcəyə apardığını sübut etdi.

Parlamentin növbədənəkar sessiyasının növbəti plenar iclasında yeddi məsələyə baxılıb

Iyunun 12-də Milli Məclisin növbədənəkar sessiyasının növbəti plenar iclası keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova iclası açaraq bir neçə gündən sonra xalqımızın tariximizə qızıl həflərlə yazılmış 15 İyun - Milli Qurtuluş Günü'nü qeyd edəcəyini bildirib. Sədr qeyd edib ki, bu, bizim üçün, sadəcə, təqvim bayramı deyil. Onun ictimai, siyasi və tarixi əhəmiyyəti olduqca böyükdür. Milli Qurtuluş Günü Azərbaycanın müasir tarixinin dönüş nöqtəsidir, xalqımızın, dövlətçiliyimizin, sözün həqiqi mənasında, xilas tarixidir. Bu tarixi yaradan, yazan isə milli, müstəqil dövlətçiliyimizin banisi ulu öndər Heydər Əliyevdir.

Bu gün bu zalda əyləşən bir çoxlarının müstəqilliyin ilk illərində dövlətimizin üzvləşdiyi təhdidlərin, xalqımızın yaşadığı faciələrin canlı şahidi olduqlarını vurğulayan Sahibə Qafarova diqqətə çatdırıb ki, həmin dövrdə müşahidə olunan siyasi xaos və anarxiya, dərin iqtisadi tənəzzül, separatizm meyilləri yenidən əldə olunmuş müstəqilliyimizi itirmək təhlükəsi yaratmışdı. Belə bir zamanda, xalqımızın dəstəyi, etimadı və tələbi ilə ölkəmizdə hakimiyyətə gələn Heydər Əliyevin yüksək şəriyyəti, liderlik bacarığı, zəngin dövlətçilik təcrübəsi Azərbaycanı siyasi təlatümlərdən, beynəlxalq təcridəndən xilas etdi. Ölkəmizdə hökm sürən özbaşınalıq aradan qaldırıldı və ictimai-siyasi sabitlik təmin olundu. Qısa müddət ərzində Ümummilli Liderin rəhbərliyi ilə köklü islahatlar başlandı, dövlətçiliyin əsasları yaradıldı. Buna paralel olaraq, cəmiyyətimizin ideoloji əsasları formalaşdırıldı, azərbaycançılıq məfkurəsi dövlət ideologiyası kimi qəbul edildi. Demokratik inkişaf, insan hüquqları ilə bağlı çox ciddi islahatlara start verildi. Azərbaycan müstəqil, demokratik, hüquqi və dünyəvi dövlət kimi inkişaf etməyə başladı. Heydər Əliyev Azərbaycanın müstəqilliyinin əbədi, sarsılmaz və dönməz xarakter almasına nail oldu.

"İyunun 15-nin bizim üçün müstəqil əhəmiyyəti həm də onunla əlaqədardır ki, möhtəşəm qurtuluş tarixi məhz bu binada - Milli Məclisdə yazılmağa başlanıb. Ulu Öndərin parlamentimizə rəhbərlik etməsi Azərbaycan parlamentarizm tarixinin parlaq bir səhifəsinə təşkil edir. O vaxta qədər siyasi çaxnaşmaların, marginal qrupların mübarizəsinin mərkəzi olan Azərbaycan parlamenti Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə demokratiya mədəniyyətinə, Azərbaycanın gələcək inkişaf yolunun müəyyən olunduğu strateji bir mərkəzə çevrildi. Ulu Öndər məhz parlamentin 1993-cü il iyunun 15-də keçirilən iclasındakı çıxışında Azərbaycan dövlətçiliyinin gələcək inkişaf strategiyasını elan etdi və sonrakı illərdə onu həyata keçirdi", - deyər Sahibə Qafarova bildirib.

Sədr onu da qeyd edib ki, xalqımız haqlı olaraq ölkəmizin bugünkü uğurlarını, sabitlik və firavanlığı məhz Heydər Əliyevin tarixi qayıdışı ilə bilavasitə əlaqələndirir. Ölkəmizin inkişafı ilə bağlı fundamental istiqamətlər Ulu Öndər tərəfindən müəyyən edilib. Çox sevindirici haldır ki, qurtuluşdan başlanan tarixi yol bu gün də uğurla davam etdirilir. Ölkəmizin bugünkü yüksək inkişafı və tərəqqisi Heydər Əliyev ideyalarından güc alır, qurtuluş məfkurəsinə istinad edir. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən çoxşaxəli siyasət sayəsində Azərbaycan Respublikası inkişaf edir, dövlət quruculuğu istiqamətində əhəmiyyətli nailiyyətlər əldə edilir. Cənubi Qafqaz regionunun lider dövləti

olan Azərbaycan müasir beynəlxalq münasibətlər sistemində də etibarlı tərəfdaş kimi tanınır. Bu gün tam əminliklə deyə bilərik ki, Heydər Əliyevin şah əsəri olan müstəqil Azərbaycan ən yüksək zirvələri fəth edir.

Sonra Milli Məclisin Mətbuat və İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin Milli Qurtuluş Günü ilə bağlı hazırladığı video-material nümayiş olundu.

Daha sonra deputatlar Azərbaycan dövlətçiliyinin xilas günü olan Milli Qurtuluş Günü ilə bağlı fikirlərini bildirib, bu günün tariximizdəki müstəsna əhəmiyyətindən danışdılar. Bundan başqa, iclasda Avropa Parlamentinin Ermənistanın Dağlıq Qarabağa üçüncü yol çəkəməsi əleyhinə verdiyi bəyanat Azərbaycan diplomatiyasının uğuru və Avropa Parlamentinin obyektiv qərarı kimi qiymətləndirilib.

İclasın gündəliyindəki məsələlərin müzakirəsi zamanı parlamentin Sədri Sahibə Qafarova gündəliyə 7 məsələnin daxil edildiyini söyləyib.

Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili "Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il dövlət büdcəsinin icrası haqqında" qanun layihəsini ikinci oxunuşda təqdim edib. O xatırladı ki, parlamentdə layihənin birinci oxunuşunda müzakirəsi zamanı 17 deputat çıxış edib, qeyd və təkliflərini verib. Maliyyə naziri Samir Şərifov bir sıra məsələlərə aydınlıq gətirib.

Komitə sədri deyib ki, 2019-cu ilin dövlət büdcəsi Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin müəyyənləşdirdiyi strateji inkişaf prioritetləri və sosial-iqtisadi siyasət istiqamətləri ilə uzlaşdıraraq global iqtisadiyyatda gedən proseslərin icmal və dövlət büdcələrinin əsas parametrlərinə ehtimal olunan təsirləri nəzərə alınmaqla icra edilib. Bütün sosial proqramlar, xüsusilə də iki böyük sosial paket icra edilib, nəzərdə tutulan hədəflərə nail olunub.

Dövlət və icmal büdcələrinin gəlirlərinin proqnozla nəzərdə tutulduğundan artıq, xərclərinin isə təsdiq edilmiş büdcə ayırmaları həddini aşmadan icra olunduğunu vurğulayan Tahir Mirkişili deyib ki, dövlət büdcəsinin kəsiri proqnoza nisbətən qat-qat az olub, onun ümumi daxili məhsulda xüsusi çəkisi isə cəmi 0,3 faiz təşkil edib. Ötən ilin dövlət büdcəsinin icrası Azərbaycan Prezidentinin müəyyənləşdirdiyi inkişaf kursunun ardıcıl şəkildə davam etdirilməsində müsbət rol oynayıb.

Ötən ilin dövlət büdcəsinin icrasını yüksək qiymətləndirən deputatlar qeyd və təkliflərini bildirdikdən sonra "Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il dövlət büdcəsinin icrası haqqında" qanun layihəsi ikinci oxunuşda səsə qoyularaq qəbul edilib.

Sonra Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin üzvü Əminə Ağazadə "Məhkəmə-Hüquq Şurası haqqında" Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsinə təklif olunan dəyişiklikləri ikinci oxunuşda təq-

dim edib. O, dəyişikliyin ədalət mühakiməsinin keyfiyyətinin və səmərəliliyinin artırılması sahəsində görülən tədbirlər çərçivəsində məhkəmələrin fəaliyyətinin monitorinq sisteminin təkmilləşdirilməsi məqsədini daşdığını deyib. Layihə səsə qoyularaq ikinci oxunuşda təsdiqlənib.

Daha sonra Regional məsələlər komitəsinin sədri Siyavuş Novruzov Naxçıvan Muxtar Respublikasının Babək rayonunun inzibati ərazi bölgüsündə qismən dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsi ilə bağlı məlumat verib. O deyib ki, layihəyə əsasən Naxçıvan Muxtar Respublikasının Babək qəsəbəsinə şəhər statusunun, Cəhri və Nəhrəm kəndlərinə isə qəsəbə statusunun verilməsi nəzərdə tutulub. Komitə sədri son illər Babək rayonunda geniş abadlıq, quruculuq tədbirlərinin həyata keçirildiyini, onlarla inzibati bina, məktəb və xəstəxanaların, sənaye müəssisələrinin, park və xiyabanların salındığını bildirib. Rayonun Cəhri və Nəhrəm kəndlərində sosial-iqtisadi inkişafın və məşğulluq səviyyəsinin yaxşılaşdığı, yeni istehsal və sosial-mədəni obyektlər qurmaqla hər iki kəndin müasir tipli qəsəbəyə çevrildiyi diqqətə çatdırılıb. Qanun layihəsi səsə qoyularaq təsdiqlənib.

"Sanitariya-epidemioloji salamatlıq haqqında", "Yerin təkisi haqqında" və "Ətraf mühitin mühafizəsi haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini Səhiyyə komitəsinin sədri Əhliman Əmiraslanov və Təbii ehtiyatlar, energetika və ekologiya komitəsinin sədri Sadiq Qurbanov təqdim ediblər. Təklif olunan dəyişikliklərin ekoloji təhlükəsizliyin qorunması məqsədi daşdığı vurğulanıb. Layihə qoyularaq qəbul olunub.

Milli Məclis Sədrinin birinci müavini, Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli Mülki Məcəllədə, Şəhərsalma və Tikinti Məcəlləsində, "Daşınmaz əmlakın dövlət reyestri haqqında" və "Reklam haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə layihələri təqdim edib. O, dəyişikliklərin tikinti sahəsində səlahiyyətləri həyata keçirən qurumların dəqiqləşdirilməsi üçün hazırlandığını diqqətə çatdırıb. Sənəd səsə qoyularaq təsdiqlənib.

"Dövlət rüsumu haqqında" Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi haqqında (birinci oxunuş) məlumat verən İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü Anar Məmmədov qeyd edib ki, layihə tibb müəssisələrinin akkreditasiyasının keçirilməsi qaydalarını və buna görə tutulan dövlət rüsumunun dərəcələrini müəyyən edəcək. Layihə səsə qoyularaq birinci oxunuşda qəbul edilib.

İclasın sonunda parlamentin Sədri Sahibə Qafarova Milli Qurtuluş Günü münasibətilə bir daha təbriklərini çatdırıb, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycana bundan sonra da yeni-yeni uğurlar arzulayıb.

"Heydər Əliyev müstəqil Azərbaycanın xilaskarıdır"

Bu mövzuda YAP-ın Səbail rayon təşkilatının idarə heyətinin video konfransı keçirilib

Yeni Azərbaycan Partiyasının Səbail rayon təşkilatının idarə heyətinin "Heydər Əliyev müstəqil Azərbaycanın xilaskarıdır" mövzusunda onlayn konfransı keçirilib. SİA-nın verdiyi məlumata görə, konfransda YAP Səbail rayon təşkilatının sədri, i.e.d, professor Şəmsəddin Hacıyev çıxış edərək xalqımızı Milli Qurtuluş Günü münasibətilə təbrik edib.

O, 1993-cü il iyunun 15-dən ötən dövrdə Azərbaycanın keçdiyi inkişaf yolundan, əldə olunan uğurlardan danışdı. Ş.Hacıyev bildirib ki, 1993-cü ilin iyununda Ümummilli Lider Heydər Əliyevin siyasi

hakimiyyətə qayıdışı Azərbaycanda yeni dəyərlər sisteminin və ideyaların meydana çıxmasına şərait yaratdı: "Ulu Öndərin gərgin səyləri sayəsində hüquqi, demokratik, dünyəvi dövlət quruculuğu ilə irəliləyən müstəqil respublikamızda vətəndaş cəmiyyətinin formalaşması, insanların azad, sərbəst yaşamaqları, qanunun aliliyinin təmin edilməsi üçün yüksək tələblərə cavab verən normativ hüquqi baza yaradıldı. Çünki məhz Ulu Öndərin hakimiyyətə qayıdışından sonra Azərbaycanda ictimai münasibətlər sisteminin bütün sferalarında sabitlik və qarşılıqlı anlaşma mühiti formalaşdı".

Onlayn görüşdə Dövlət İdarəçilik Akademiyasının dekani, professor Elçin Əhmədov çıxış edərək bildirib ki, 27 il əvvəl ölkəmiz parçalanaraq müstəqilliyini itirmək təhlükəsi ilə üzleşəndə xalqın yekdil çarığı ilə hakimiyyətə qayıdan Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyev xalqımızın xilaskarlıq missiyasını öz üzərinə götürərək müstəqilliyimizi qorumaqla respublikamızda dinamik inkişafın təməlini qoydu: "Azərbaycan qarşılaşdığı bütün çətinliklərdən qurtuldu və bu gün tariximizə qızıl həflərlə yazılan Milli Qurtuluş günü kimi düşdü. Məhz bu gündən başlayaraq Heydər Əliyevin müdrik siyasəti və qətiyyətli rəhbərliyi nəticəsində xalqımızın azadlıq arzuları əbədiləşirdi".

Video-konfransda "Səs" Media Qrupunun rəhbəri, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Bəhruz Quliyev çıxış edərək 1993-cü il 15 iyunu da Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan da yenedən hakimiyyətə qayıdışı ilə ölkənin ictimai-siyasi, sosial, iqtisadi, hərbi, elmi-mədəni həyatında, beynəlxalq əlaqələrində dönüş yarandı, elmi əsaslara, beynəlxalq norma və prinsiplərə uyğun müstəqil dövlət quruculuğu başlandı: "Əsas qoyulan düzgün, məqsədyönlü siyasətin nəticəsidir ki, bu gün Azərbaycan dünyanın inkişaf etmiş hüquqi, demokratik dövlətlərindəndir. 1993-cü il iyunun 15-də xalqımızın azadlığının, dövlətçiliyimizin müqəddəratının həll edildiyi bir vaxtda ümummilli lider Heydər Əliyev ölkə rəhbərliyinə qayıdaraq çətin və şərəfli xilaskarlıq missiyası nəticəsində Azərbaycanı müstəqilliyini itirmək təhlükəsindən xilas edərək onu gələcəyə inamla irəliləyən güclü və sabit bir dövlətə çevirib. Ümummilli Liderin Azərbaycanın dərin ictimai-siyasi və iqtisadi böhrandan çıxarılmasında, dövlət müstəqilliyinin qorunub möhkəmləndirilməsində misilsiz xidmətləri qədərbilən xalqımız tərəfindən böyük ehtiram və minnətdarlıq hissi ilə xatırlanır".

Vüqar Rəhimzadə: Bugünkü Azərbaycan Ümummilli Lider Heydər Əliyevin görmək istədiyi Azərbaycandır

"Azərbaycan 1991-ci il oktyabrın 18-də dövlət müstəqilliyini yenidən bərpa etdi. Müstəqilliyimizin ilk illərində ölkəmizə səriştəsiz, idarəçilik qabiliyyəti olmayan diletant şəxslərin rəhbərlik etməsi Azərbaycanı müstəqilliyini itirmək təhlükəsi ilə üz-üzə qoymuşdu. Ölkədə kaos, anarxiya, özbaşınalıq baş alıb gedir, ərazilərimiz Ermənistan silahlı birləşmələri tərəfindən biri-birinin ardınca işğal olunurdu. Orduda fərarilik artır, vəziyyət gündən-günə ağırlaşır. Silahlı qüvvələr torpaqlarımızın deyil, hakimiyyət uğrunda mübarizə apararaq ayrı-ayrı siyasi qüvvələrin maraqlarının müdafiəsinə xidmət edirdi. Müstəqilliyini yenidən əldə etmiş gənc respublikada hakimiyyətə yiyələnmək üçün ayrı-ayrı şəxslər və qruplar arasında mübarizə bir an belə səngimirdi. Bir sözlə, 27 il öncə Azərbaycanın dövlətçilik tarixində faciəli günlər yaşanırdı. 1992-ci ildə hakimiyyətə zəbt edən AXC-Müsavat cütüylü ilk gündən özünün qeyri-peşəkar və destruktiv fəaliyyəti ilə ölkəni idarə etmək imkanında olmadığını hər addımında nümayiş etdirirdi.

1993-cü ilin yayında Azərbaycanda vətəndaş müharibəsi təhlükəsi yaşandı. Ölkənin belə ağır günündə xalq dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevi Naxçıvandan Bakıya dəvət etdi. Ümummilli Lider xalqın təkidli tələb və dəvətini qəbul etdi və iyunun 9-da Bakıya qayıtdı. Ulu Öndər çox qısa zamanda ölkəmizdə vətəndaş müharibəsinin qarşısını aldı. 1993-cü il 15 iyun tarixində dahi rəhbər Heydər Əliyev Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Sədri seçildi. Beləliklə, 15 iyun Azərbaycan xalqının tarixinə Milli Qurtuluş Günü kimi daxil oldu. Xalqın təkidli tələbi ilə Milli Məclis 1997-ci ilin iyununda 15 iyun tarixini milli qurtuluş bayramı günü kimi rəsmiləşdirdi". Bu fikirləri SİA-ya Yeni Azərbaycan Partiyası Siyasi Şurasının üzvü, "İki sahil" qəzetinin baş redaktoru, siyasi elmlər doktoru Vüqar Rəhimzadə açıqlamasında bildirdi.

V.Rəhimzadə qeyd edib ki, 15 iyun 1993-cü il Azərbaycan xalqının tarixinə qızıl həflərlə yazılıb. Həmin dövrün hadisələrinin şahidi olanlar, çətinliyini yaşayanlar üçün bu tarix sözün əsl mənasında qurtuluş, Azərbaycan xalqının ölüm-dirim mübarizəsində qalibiyyətin başlanğıcı tarixidir. 15 İyun-Milli Qurtuluş Günü hər bir azərbaycanlıya milli qürur, iftixar hissləri bəxş edən gündür. Ulu öndər Heydər Əliyevin 1993-cü ildə xalqın təkidli tələbi ilə hakimiyyətə qayıdışı Azərbaycanı kaosdan, anarxiyadan, özbaşınalıqdan, iqtisadi tənəzzüldən xilas etdi. Digər tərəfdən, torpaqlarımızın işğalına son qoyuldu. Bir sözlə, xalqımız ulu öndər Heydər Əliyevin ətrafında sıx birləşərək Milli Qurtuluşun açdığı yolla gələcəyə, perspektivlərə doğru səfərbər oldu.

Baş redaktor vurğulayıb ki, sabitliyi hər bir ölkənin inkişafının əsası kimi önə çəkən Ümummilli Lider ölkədə daxili sabitliyin yaradılmasına səy göstərdi. Azərbaycan qısa müddətdə sabitlik məkanına çevrildi. Bu mühüm amil isə ölkəmizlə iqtisadi əməkdaşlıqda maraqlı olan dövlətlərin tərəddüdlərinin aradan qaldırılmasını şərtləndirdi. Ümummilli Liderin "acıq

qapı" siyasəti Azərbaycana yeni-yeni dostlar, tərəfdaşlar qazandırdı. Belə ki, dünya təcrübəsinə istinad edərək heç bir ölkənin səylər birləşdirilmədən, təcrübə mübadiləsi aparılmadan təkbaşına iqtisadi tərəqqiyə nail olmasının mümkünsüzlüyünü önə çəkən ulu öndər Heydər Əliyevin qətiyyətli addımları nəticəsində 1994-cü ilin 20 sentyabrında "Əsrin müqaviləsi" imzalandı. Bununla da Azərbaycanın davamlı iqtisadi inkişafının əsası qoyuldu, dünya iqtisadi sistemində inteqrasiya sürətləndi. Azərbaycan qısa müddətdə böyük investisiyalar məkanına çevrildi. Təbii ki, bu mühüm addımın əsasında dayanan amillərdən biri də Ümummilli Liderin gərgin səyləri nəticəsində 1994-cü il mayın 12-də Ermənistanla atəşkəs sazişinin imzalanması dayanır. Bunun sayəsində ölkəmiz həm daxili sabitliyini möhkəmləndirdi, həm də digər sahələrin inkişafı istiqamətində mühüm addımların atılmasına nail oldu.

V.Rəhimzadə bildirib ki, ulu öndər Heydər Əliyevin müəllifi olduğu neft strategiyası Azərbaycana bir-birindən əhəmiyyətli uğurlar qazandırdı: "Qısa xronologiya əsasında bu fikri böyük inamla qeyd edə bilərik ki, "Əsrin müqaviləsi" Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsində, iqtisadi və siyasi nüfuzunun artmasında, yeni-yeni layihələrin gündəmə gətirilməsi əsasında əməkdaşlığımızın coğrafiyasının genişləndirilməsində mühüm rol oynadı. Artıq bu gün Azərbaycan beynəlxalq əməkdaşlığın nümunəsi olan Cənub Qaz Dəhlizinin reallaşmasında fəal iştirakı ilə dünyanın enerji təhlükəsizliyinin təminatına töhfələri ilə diqqətdədir".

"Ulu öndər Heydər Əliyev hakimiyyətə qayıdışı ilə Azərbaycan xalqının illərlə ürəyində gəzdirdiyi arzusunun - təbii sərvətlərinin əsl sahibinə çevrilməsini gerçəkləşdirdi" söyləyən V.Rəhimzadə bildirib ki, Ümummilli Lider neftin xalqın sərvəti olaraq indiki və gələcək nəsillərə məxsusluğunu xüsusi vurğulayaraq böyük uzaqgörənliklə Dövlət Neft Fondunun yaradılmasına nail oldu. Bu gün ak-

tivlərinin həcmi 41 milyard dollardan artıq olan Fondun vəsaitləri hesabına mühüm sosial-iqtisadi layihələr həyata keçirilir.

V.Rəhimzadə ölkəmizin iqtisadi tərəqqisində siyasi islahatların rolunu da xüsusi qeyd edib. Bildirib ki, Ümummilli Lider iqtisadi və siyasi islahatların vəhdətliyini qorumaqla bugünümüz üçün möhkəm baza formalaşdırıb: "Demokratik, hüquqi, dünyəvi dövlət quruculuğu yolunu seçən Azərbaycanda bütün demokratik təsisatlar formalaşdırılmış, inkişafı istiqamətində ciddi addımlar atılmışdır. İnsan hüquq və azadlıqlarının təmin edilməsi, azad mətbuatın inkişafına imkanların yaradılması, çoxpartiyalı sistemin formalaşdırılması, seçkilərin demokratik, beynəlxalq standartlara uyğun təşkili də deyilənlərin təsdiqidir. 1995-ci il noyabrın 12-də müstəqil dövlətimizin Konstitusiyasının qəbulu dövlətçiliyimizin əsaslarının qurulmasına geniş imkanlar açdı. 1998-ci ildə senzuranın ləğvi azad mətbuatın inkişafında yeni mərhələnin başlanğıcı oldu. Ulu öndər Heydər Əliyevin səyləri nəticəsində Azərbaycan 2001-ci ildə Avropa Şurasına tamhüquqlü üzv qəbul olunmaqla demokratik dəyərlərə sadiqliyini sözdə deyil, əməldə təsdiqlədi. 2003-cü ildə Seçki Məcəlləsinin qəbulu ölkəmizdə bütün seçki proseslərinin, ümumxalq səsverməsinin demokratik, beynəlxalq standartlara uyğun keçirilməsini şərtləndirdi. Bir mühüm məqamı xüsusi qeyd etmək istərdim ki, mətbuatı cəmiyyətin güzgüsü kimi dəyərləndirən Ümummilli Lider bu sahənin inkişafına göstərdiyi diqqət və qayğıya görə 2002-ci ildə "Jurnalistlərin dostu" mükafatına layiq görülmüşdür".

V.Rəhimzadə dahi şəxsiyyətin xidmətlərindən söz açarkən bu gün ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında aparıcı rola malik olan, sıralarında 750 mindən çox üzvü birləşdirən Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasını xüsusi qeyd edib: "Xalqın istəyi, zamanın tələbi ilə 1992-ci il noyabrın 21-də yaradılan partiyanın qısa zamanda milyonların partiyasına çevrilməsi Heydər Əliyev siyasətinin və hazırda bu xəttin Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməsinin nəticəsidir. Xalqın böyük əksəriyyətinin istəyinin ifadəsi kimi dəyərləndirilən "91-lər" in müraciəti əsasında yaradılan YAP-ın ötən bu illər ərzində tutduğu yola sadiqliyi, dövlətə, xalqa xidməti fəaliyyətinin əsası kimi qəbul etməsi xalqın partiyaya dəstəyini günbəgün artırır. Ümummilli Liderin

"Yeni Azərbaycan Partiyası dünyanın, bu günün və gələcəyin partiyasıdır" tezi bütün dövrlərdə öz aktuallığını qoruyur. Son 16 ildən artıq dövrdə Heydər Əliyev siyasətini bütün istiqamətlərdə uğurla davam etdirən möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə YAP inkişaf edir, yeni-yeni hədəflərin gerçəkləşməsinə böyük töhfələr verir. YAP tariximizə qələbələr partiyası kimi daxil olub və bu mövqeyini ölkəmizdə keçirilən seçkilərdə qazandığı uğurlarla daha da möhkəmləndirir.

Ulu öndər Heydər Əliyevin xidmətlərini bir sual, yaxud bir yazı çərçivəsində əhatə etməyin mümkünsüzlüyünü vurğulayan baş redaktor bildirib ki, Ümummilli Liderin fəaliyyətinin hər bir sahəsi tədqiqat mövzudur: "Çünki Azərbaycana hansı sahədən diqqət yetirək, əldə olunan uğurlar dahi şəxsiyyətin adı ilə bağlıdır. Ümummilli Lider düşünülmüş və məqsədyönlü siyasəti ilə Azərbaycanın müstəqilliyini daimi və əbədi etdi, bir dövlət olaraq dünya birliyində yerini və rolunu möhkəmləndirdi, dünyaya günəş kimi doğmasına yol açdı. Dünyanın müxtəlif ölkələrinin səpələnməmiş soydaşlarımızın bir amal-azərbaycançılıq ideyası ətrafında sıx birliyinə, bir mərkəzdən idarə olunmasına nail oldu. Bu gün böyük inamla bildiririk ki, güclü, qüdrətli Azərbaycan bütün dünya azərbaycanlılarının qürur mənbəyidir".

V.Rəhimzadə onu da qeyd edib ki, Ulu Öndər hakimiyyətə qayıdışı ilə Azərbaycanın ətrafında yaradılan informasiya blokadasının aradan qaldırılmasını təmin etdi. Ermənilərin əsl siması dünyaya açıqlandı. Azərbaycanın yeni dostlar, tərəfdaşlar qazanması fonunda həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ədalətli həllində əsas amillərdən olan beynəlxalq dəstəyi təmin etdi. Bununla bərabər, müstəqilliyimizin, suverenliyimizin təminatçısı kimi ordu quruculuğu istiqamətində mühüm addımlar atıldı. Bu gün Azərbaycan Ordusunun dünyanın ən güclü 50 ordusu sırasında yer tutması məhz həmin dövrdə yaradılan möhkəm təməl əsaslarıdır.

Baş redaktor vurğulayıb ki, Heydər Əliyev yolu Azərbaycana davamlı uğurlar qazandırır: "2003-cü ildən başlanan Böyük Yolun davamı yeni-yeni hədəflərin gerçəkləşməsinə özünü təsdiqləyir. Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev 2003-cü ildə keçirilən andıçmə mərasimində Azərbaycanın daha qüdrətli dövlətə çevrilməsi üçün Heydər Əliyev siyasətinin davam edəcəyini vədini vermişdi. Bu vədə sadiqlik cənab İlham Əliyevin 2008, 2013, 2018-ci illərin prezident seçkilərində qələbəsinin təminatında öz aydın ifadəsini tapır. Azərbaycan son 16 ildən artıq dövrdə 1993-2003-cü illərdə yaradılan möhkəm təməl üzərində

daha böyük uğurlara imza atıb. Böyük inamla qeyd edirik ki, bugünkü Azərbaycan Ümummilli Liderin görmək istədiyi Azərbaycandır. Bütün sahələrdə davamlı uğurlara imza atan ölkəmizin yeganə problemi Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsidir. Təkcə son illərin diplomatik uğurlarına diqqət yetirək Azərbaycanın ədalətli mövqeyinə dəstəyini artdığını inamla qeyd edə bilərik. Azərbaycanın BMT Təhlükəsizlik Şurasına qeyri-daimi üzv seçilməsi, 120 ölkəni sıralarında birləşdirən Qoşulmama Hərəkatının XVIII Zirvə görüşünə ev sahibliyi və iki il quruma sədrliyi öz üzərinə götürməsi, dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin düşünülmüş və məqsədyönlü siyasəti nəticəsində Dağlıq Qarabağ problemi öz ədalətli həllini tapacaq, soydaşlarımız doğma yurd-yuvalarına qayıdacaq, Azərbaycan davamlı uğurları ilə dünyanın diqqətində olacaq. Dünyanın bürüyən koronavirus pandemiyasına qarşı mübarizədə Azərbaycanın istər ölkə daxilində, istərsə də beynəlxalq çərçivədə gördüyü işlər də malik olduğu imkanları bir daha ortaya qoydu. Azərbaycan hər bir çətinlikdən üzəyib, az itki ilə çıxmaq imkanındadır".

V.Rəhimzadə Azərbaycana uğur qazandıran Heydər Əliyev ideyalarının təbliği missiyasını uğurla həyata keçirən Heydər Əliyev Fondunun çoxşəxli fəaliyyətinə də diqqət yönəldib. Bildirib ki, Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, UNESKO-nun və İSEKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyevanın Azərbaycan dövlətçiliyinin inkişafında, tariximizin, mədəniyyətimizin, milli-mənəvi dəyərlərimizin təbliğində rolu böyükdür. Heydər Əliyev siyasətinin uğurlu icrasına, irsinin təbliğinə öz davamlı töhfələrini verən Mehriban xanım Əliyevanın fəaliyyəti beynəlxalq səviyyədə də yüksək dəyərləndirilir.

Baş redaktor ümumiləşdirmə apararaq bu çənaətə gəlir ki, illər keçdikcə ulu öndər Heydər Əliyevin dövlətimiz, xalqımız qarşısında xidmətlərinin nə qədər böyük olduğu aydın görünür, bu yolun hələ qarşıda illərdə Azərbaycana daha möhtəşəm uğurlar qazandıracağı inamla qeyd edilir: "Müasir müstəqil Azərbaycan Ümummilli Liderin şah əsəridir. 15 iyun 1993-cü ildən başlanan inkişaf dövlətçilik tariximizin şanlı səhifələrini təşkil edir. Xalqımız böyük xilaskarının xidmətlərini unutmur və 15 İyun-Milli Qurtuluş Günü hər il Azərbaycanın davamlı uğurları fonunda yüksək əhval-ruhiyyə ilə qeyd edir. Nə qədər ki müstəqil Azərbaycan dövləti var, Azərbaycan xalqı var, Heydər Əliyev ürəklərdə yaşayacaqdır!".

QURTULUŞ YADDAŞIMIZ - Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqına üç mirası

Keçən əsrdə yaşamış hind yoqa təlimçisi və filosofu Oshonun (Bhagwan Shree Rajneesh) belə bir fikri var ki, hər hansı nəticənin necəliyini dəyərləndirmək elmi yanaşmadır, səbəbini, yəni mövcud faktın niyəsinə incələmək isə fəlsəfi yanaşmadır. Yəni fəlsəfədə sual edilir: "Bu niyə mövcuddur?". Elm isə belə sual verir: "Bu necə mövcuddur?". Azərbaycan xalqının tarixində və taleyində ən mühüm məqamlardan biri XX əsrin əvvəlində və sonunda öz müstəqil dövlətini qurmasıdır. Sözsüz ki, bir xalq təkə bugünkü nəsilədən ibarət deyil, xalq bir tarix yaşamış və uzun bir ömrü olan gələcək nəsillərdən ibarət böyük bir toplumdur. Xalqın məsuliyyət yükü isə ideya, ziya-nur, müdriklik və qəhrəmanlıq səlnaməsi nümunələr baxımından, eyni zamanda bütün müsbət və mənfi əməlləri ilə dövrün, müasir nəsillərinin çiyinə düşür.

**Rasim Quliyev,
Resurs Analitik İnformasiya
Mərkəzinin sədri
XX əsrin əvvəlində
və sonunda...**

Oxşar və fərqli məqamlar, oxşar və fərqli tarixi şərait Azərbaycan məsələsinə əsrin əvvəlində və sonunda həmin güclərin eyni münasibəti. Əlbəttə, bütün bunlar, xalqımızın bu tarixinə məsul və cavabdeh olan şəxs və insanların edəcəkləri və bilmədikləri tarixi, mənəvi, psixoloji, real siyasi, iqtisadi və geosiyasi aspektlərdən ayrışdırılır və bundan sonra da uzun zaman tədqiqat mövzusu olaraq qalacaq.

Əsrin sonunda da əvvəlindəki kimi istiqlal bəyannaməsi, yaxud müstəqillik aktı imzalandı. Yeni millət, xalq azad dövlət qurmaq istəyini bildirdi, bəyan elədi və elan etdi. Və yenə torpaq itkisi, vətənpərvər "ovu", fiziki, mənəvi terror ssenarisi mərhələ-mərhələ işləyirdi.

Əsrin sonunda dünyada baş verən proseslər, SSRİ-nin dağılması nəticəsində ortaya çıxan yeni geosiyasi, geoiqtisadi vəziyyət, dünyanın siyasi xəritəsinin yeni reformasiyası bizim regionun da yenilənməsi zərurətini ortaya çıxarırdı. Geosiyasi və geoiqtisadi mühüm əhəmiyyətli, zəngin təbii

və mədəni sərvəti ilə regionun əsas güc sahibi, aparıcı dövləti və aparıcı cavabdeh xalqı olan Azərbaycanın bu xarakterik keyfiyyətləri həm xoşbəxtliyi, həm də bədbəxtliyidir.

Bölünməyimiz, parçalanmağımız və müstəqilliyimizə qarşı həтта əks qüvvələrin, qütblərin, əks maraqların razılığa gəlmə səbəbləri bəlli olduğu kimi XX əsrin sonunda və bu gün də mövcud və aktualdır. Nəticəsi isə iki yüz il bölünmüş, parçalanmış vəziyyətdə və müəyyən şərtlər altında yaşamaq zərurətində qalmaq, keçən əsrdə dəfələrlə inqilab və dövlət qurmaq cəhdləri, Şərqdə ilk demokratik dövlət nümunəsi və dərhal cəmi 23 ay sonra dövlətçiliyin itirilməsi...

Nəhayət XX əsrin sonu və eyni coğrafi ərazi, geosiyasi, geoiqtisadi əhəmiyyət, təbii, mədəni, mənəvi sərvətlərə məxsus Azərbaycan 1991-ci ilin oktyabrında müstəqilliyini elan etdi və cəmi iyirmi ay sonra 1993-cü ilin iyun ayında formal müstəqilliyin itirilməsi ilə üz-üzə qaldı.

1993-cü ilin iyun - Gəncə hadisələri, yoxsa qiyam?

1993-cü ilin iyun ayı Azərbaycan hakimiyyətində və dövlətində ciddi böhran yetişmişdi. Əslində iqtidar komandası daxilində səriş-təsizlik və məsuliyyətsizlik, bəzi hallarda xarici kəşfiyyat xidmətlərinin fəaliyyəti qısa zamanda komanda daxilində mənəvi, psixoloji və işgüzar peşəkarlıq baxımından yaranmış böhranı aradan qaldıra biləcək "kapitan" da yox idi. O dövrdəki iqtidar komandasının səriş-təsizliyi və qətiyyətsizliyi sa-

yəsində komanda daxilində yaranmış böhran tezliklə idarəçiliyə və dövlət strukturlarına sirayət elədi. Artıq dövlət struktur idarəetmə funksiyası və mexanizmlərin coğrafiyası getdikcə kiçilir, dövlət idarəçiliyi ölkə ərazisində öz funksiyasını tamamilə itirirdi. Dövlət və hakimiyyət böhranında sözsüz ki, fəallaşan destruktiv elementlər, kriminal şəxslər və qruplar, kənardan idarə olunan qüvvələr çaşqın vəziyyətdə idarəolunmaz kütləyə çevrilməyə hazır olan xalqı hər an bir qılgıncımla alovlandırır Azərbaycanın məhvolma ssenarisini aktiv şəkildə həyata keçirirdilər. Dövlət orqanları cənub və qərb zonalarında tam fəaliyyətsiz vəziyyətdə idi və şimalda da həlledici mərhələyə hazırlıq yekun vəziyyətə gətirilmişdi... - Yeri gəlmişkən bütün bunların qarşısını alıb problemi tamamilə aradan qaldırmaq heç də asan olmadı, müdrik Heydər Əliyev xeyli zaman və enerji sərf etməli oldu.

Həmin dövrü təhlil edəndə hadisələri, üst-üstə və toquşan maraqları, ayrı-ayrı qüvvələri, dünya və regionda baş verən tarixi və mövcud vəziyyəti, neft amilini və digər proseslərin analitikasını ümumiləşdirib həmin dövrkü iqtidarın idarəçiliyini idarəolunmaz dalana dirədiyi dövlət, hakimiyyət və xalqın mənəvi-psixoloji, sosial-iqtisadi və idarəetmə böhranından istifadə edən struktiv, destruktiv və planlı şəkildə fəaliyyət göstərən element və qüvvələr

Azərbaycan dövlətçiliyinin məhvi istiqamətində hərəkətə keçmişdilər. Bir tərəfdən daxili qarşidurma və nəzarətsiz silahlı dəstələr, digər tərəfdən Ermənistan bayrağı altında muzdlu peşəkarların torpaqlarımızın işğalını genişləndirməsi xalqın böyük psixoloji böhran yaşamasına səbəb olmuşdu.

Detalların üzərində dayanmadan ümumiləşdirsək Azərbaycan dövləti yalnız bəyan olunmuş və hüquq aktlarında təsbit olunsada faktiki dövlət və hökumət, həтта paytaxt Bakıda belə faktiki hakimiyyətə sahib deyildi. Dövlət, hökumət, iqtidar ölkədə idarəetməni itirmişdi, xalq isə mənəvi-psixoloji depressiya vəziyyətində böhran yaşayırdı. Bu vəziyyətdə istənilən liderin uğur qazanması çox çətin məsələ idi.

Bəs Lidersiz mümkün idimi?

Xeyr, belə inqilabi dövrlərdə ideologiya ilə bərabər lider amili vacibdir. Çünki idarəetmə strukturu olmadığı üçün və ya inqilabi dövrlərdə struktur fəaliyyət yaranmadığı, yaxud əhəmiyyətini itirdiyi, yaxud da inqilab (çevriliş) tərəfindən yararsız vəziyyətə düşdü-yünə görə lider amili vacib hesab olunur.

Müdrək Heydər Əliyevi xalq birinci idarəçilikdən tanıyırdı. Onun dünya çapındakı nüfuzu, idarəçiliyi, işgüzarlığı, peşəkarlığı, fenomenal və digər keyfiyyətlərini Azərbaycan xalqı bildiyi üçün bütün təbəqələrin müddət və etnik və sosial qrupların qəbul edə bil-

diyi və həтта bütün siyasi qüvvələrin xalq arasındakı nüfuzuna görə əksinə gedə bilməyərək danışıq aparmaq zorunda qaldığı yeganə şəxsiyyət və yeganə lider Heydər Əliyev idi.

1993-cü ilin iyununda Azərbaycanda hakimiyyətdə olan AXC-Musavat iqtidarının yeganə çıxış yolu yaranmış vəziyyətdən çıxmaq üçün və sonda sosial sifariş və sosial tələbi nəzərə alaraq Heydər Əliyevdən hakimiyyətə gələrək ölkəni, dövləti və xalqı xilas etməsini xahiş etmək qalmışdı. Əslində cəmi bir neçə ay əvvəl Heydər Əliyevi məhv etmək üçün Bakıdan Naxçıvana silahlılarla dolu təyyarə göndərənər indi usta siyasət adamı Heydər Əliyevin dövləti idarə etməsi xahişi ilə Naxçıvana təyyarələr göndərirdilər. Bu fakt özü həmin dövrün və həmin iqtidarın mahiyyət və vəziyyətini əks etdirən epizodlardandır.

"Əgər hansısa bir namərd gülləsi, hansısa bir terrorçu gülləsi məni həyatdan götürərsə mənim özüm də, mənim övladlarım da müstəqil Azərbaycanın yaşaması yolunda qurban olmağa hazırıq" - Heydər Əliyev

Heydər Əliyev isə xalqın münasibətindən, izdihamından güc və ilham alan nadir, müdrək usta siyasətçilərdəndir. Bakıda AXC-Musavat, cənubda Əlikram Hüm-bətov, Gəncə zonasında Surət Hüseynov, Qarabağda erməni və xarici muzdurların işğalı və şimalda "Sadval" adlı təşkilatla əslində

QURTULUŞ YADDAŞIMIZ - Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqına

xarici xidmətlərin böldüyü 5 parçaya bölünmüş küçələrdə, regionlarda kriminal və digər silahlı dəstələrin aktiv fəaliyyəti ilə kontrol olunmayan situasiyalarda istənilən vaxt silahların atəş açıla biləcəyi gərgin kriminogen durum, iqtidar komandasındakı başıpozuq, psixoloji və milli-mənəvi diskriminasiya.

Hər nazir özünü bu sahənin mütləq hakimi hesab edirdi. Və belə bir mühtidə ac və yalavac xalq, sözsüz belə böhran vəziyyətlərdə sosial-iqtisadi durum heç də xoşagələn ola bilməzdi və dünyanın hər yerində də idarəçilik pozulduqda və bütün sahələrdə böhran yarandıqda xalqın sosial-iqtisadi vəziyyəti də ağırlaşır ki, əsl kükrəyən kütləvi enerji onda ortaya çıxır və o dağıdıcı enerji ölkəyə və xalqa daha çox zərər vura bilir. Belə bir zamanda izdihamin qarşısına yalnız Heydər Əliyev gücü, zəkası və müdriyyəti çıxıb bilərdi. Bunu başa düşən AXC-Musavat iqtidarı Heydər Əliyevin arxasınca Naxçıvana təyyarə göndərərək onu itirilmiş hakimiyyəti, strukturları dağılmış dövlətin idarə olunmasına dəvət etdilər. AXC-Musavat iqtidarı xalqın gücündən və enerjisindən istifadə edərək hakimiyyəti ələ keçirmələri üçün bu gücün nəyə qadir olduğunu və bu enerjinin idarə pultunun Ermənistanı Azərbaycana qarşı istifadə edənlərin əlinə keçməsi onların və Azərbaycanın tamamilə məhvi ilə nəticələncəyini başa düşdüyünə görə vaxtilə terror etmək istədiyi Heydər Əli-

veyə xilaskar kimi yalvarmağa başladılar.

Azərbaycanda dövlət quruculuğuna başlamazdan öncə 1993-cü ildə bütün sahələrdə baş vermiş böhranı aradan qaldırmaq və ardıcıl itkilərin qarşısını almaq, ərazilərimizin işğalını dayandırmaq və bölünmüş Azərbaycanı birləşdirmək, insanlara təkcə ümid yox, həm də çörək vermək lazım idi. Və proseslərə dərhal başlayan Ulu Öndər heydər Əliyev bütün bu işləri həyata keçirmək - daxili sabitliyi, dövlət strukturlarının ölkə ərazisində fəaliyyətini, hakimiyyətin bərpası, sosial-iqtisadi mexanizmlərin tədricən fəaliyyətə başlamasını, xarici siyasətin nəzəri konsepsiyasını və əməli fəaliyyətini hazırlayıb hərəkətə gətirmək və bütün proseslərdə dəfələrlə baş vermiş xarici terror və dövlət çevrilişləri planlarına qarşı mübarizə aparmaq yeni müstəqil milli dövlət quruculuğu mexanizmini zaman-zaman ardıcıl, prinsipial olaraq həyata keçirib davam etdirərək müstəqil, güclü dövlət qurmağa nail olmaq vəzifəsi qarşıda dayanırdı.

Heydər Əliyev Azərbaycan xalqına üç miras bağışladı

Birinci mirası bu gün dünyada nüfuzlu və güclü Azərbaycan dövlətindən söz açıyırsa və 60 milyondan çox azərbaycanlının dövlətindən qürurla danışa bilirikse bu dövlətin qurucusu Heydər Əliyevdir. Onun qurduğu dövlət bundan sonra iqtidar-müxalifət zaman-zaman dəyişilsə də, iqtidar

və rejimlərin idarəetmə metodunda fərqlər olsa da bu gün milli dövlətin müstəqil siyasət yürüdə bilməsi üçün güclü dövlətin daxili, xarici, sosial-iqtisadi, neft və geosiyasi, geoiqtisadi, hərbi və digər bütün sahələri əhatə edən struktur və konseptual siyasəti mövcuddur və bu dövləti ən müasir modeldə tarixdə ilk dəfə dağıntılar üzərində qurub-yaradan və ucaldan memar Heydər Əliyev olub. Bu möhür tarixə vurulub.

İkinci mirası isə etnik tərkibinə görə çox xalqlı və bir çox keçmiş və müasir dil qrupu ailələrinə məxsus, əsrlərdən və minilliklərdən eyni mədəniyyəti yaşayan xalqları Azərbaycançılıq ideyası ilə müasir Azərbaycan dövlətini birgə mədəniyyət və birgə dövlət ətrafında birləşdirdi. Mən bu mədəniyyətə və dövlətə ortağ deyə bilmərəm, çünki bir etnik qrup xalqların, məsələn iki min ildən artıq tarixi mədəniyyəti olan Lahic etnik qrupunun digər etnik və aborigenlə birgə mədəniyyətinin və birgə dövlətinin simvoludur.

“Azərbaycan onun ərazisində yaşayan bütün millət və xalqların ümumi vətənidir. Azərbaycanlı sözü bizi həmişə birləşdirib” - Heydər Əliyev

Azərbaycan, Azərbaycançılıq ideologiyası XIX əsrin sonu XX əsrin əvvəlində təşəkkül tapsa da Azərbaycan dövlətinin və xalqının düşmənlərinin müasir Azərbay-

can dövlətinin parçalamaq və məhv etmək üçün istifadə etdikləri terror növlərindən biri də Azərbaycanı Türk, kürd, ləzgi, talış, lahic, udin, inqiloy, tat, hapit və digər xalqların birliyinin pozulmasına nail olmaqdır ki, bunun da qarşısını Heydər Əliyev kimi ümum-milləti və ümumxalq nüfuz və rəğbətini qazanmış lider aldı və Azərbaycançılıq ideyasını gerçəkləşdirdi.

Heydər Əliyevin üçüncü mirası milli siyasətin ardıcıl, davamlı, güclü, qüdrətli Azərbaycan dövlətinin və dövlətçiliyin inkişafını təmin etmək üçün ən vacib amil olan siyasi varislik prinsipinin təmin olunması idi.

“İnanıram ki, mənə axıra çatdırı bilmədiyim tale yüklü məsələləri, planları, işləri sizin köməyiniz və dəstəyinizlə İlham Əliyev başa çatdırı biləcək. Mən ona özüm qədər inanıram və gələcəyinə böyük ümüdlər bəsləyirəm” - Heydər Əliyev

Azərbaycan xalqı üçün Heydər Əliyevin ən böyük mirası məhz müstəqil dövlətin qurulması, xalqı bu dövlət ətrafında sıx birləşdirmək qədər də vacib bu siyasətin, bu dövlətin gələcəyini, yaşanan inkişafını təmin edən siyasi varislik məsələsinin həll olunması idi.

Azərbaycan dövlətinin bugünkü beynəlxalq nüfuzu, siyasi, iqtisadi, hərbi gücü və bütün əldə olunan nailiyyətlər siyasi varisliyin təmin olunmasının nəticəsi və İlham Əliyevin siyasi varislik prinsipinə sədaqətidir.

Siyasi portretdən ştrixlər- İslahatçı Prezident

“Azərbaycan müstəqil dövlətdir, qürurlu dövlətdir və gələcəyə çox nikbin baxan dövlətdir” - İlham Əliyev

İlham Əliyevin doğulub, böyüyüb, təlim-tərbiyə aldığı, şəxsiyyət kimi formalaşmasında müstəsna rol oynayan ailə mühtiti, təhsili və eyni zamanda sağlam və geniş dünyagörüşünün kamilləşməsinə Ulu Öndərin genetik kodunun daşıyıcısı olmaqla bəhəm, onun siyasi məktəbinin yetirməsi, yaxud da Heydər Əliyev siyasətinin ən yaxın izləyicisi və müşahidəçisi olması faktı siyasi portret cizgisində xüsusi iz buraxmış ştrixlərdəndir. Hətta Heydər Əliyevin həyatının rəvan olmadığı dövrlərdə istər-istəməz böyük təzyiqli öz üzərində hiss edən oğul Əliyevin siyasi portret cizgilərində iz buraxan bu təzyiqlərə sinə gərmək qətiyyəti İlham Əliyevin xarakterik xüsusiyyətlərində öz əksini tapmışdır.

Mətinlik, əzmkarlıq, dözüm və iradə, Onun siyasi portretindəki xüsusi ştrix və yaxud ən böyük cizgi-səbrlə, təmkinlə qalib gəlmək əzmi və qəti iradə nümayişi-

dir. O, başladığı istənilən layihədə öz qalibiyyətinə, uğurlu nəticəyə böyük inamla əmindir ki, bu da onun xarizmasını şərtləndirən ən vacib keyfiyyətlərdəndir.

İrsi xüsusiyyət və fitri istedadı, eyni zamanda təlim-tərbiyə, təhsili və keçdiyi heç də rəvan olmayan həyat yolu və böyük siyasi təcrübəsinin Onun siyasi portretində dərin iz buraxmış xarakterik xüsusiyyətlərinin formalaşmasına ciddi təsir göstərdiyi daha aydın görünür.

Azərbaycan tarixinin ən ciddi, həyatı əhəmiyyətli, dönüş məqamı və dönüş mərhələsinin yaşandığı bir dövrdə bu qədim xalqa rəhbərlik, sərkərdəlik etmək mis-siyası nəşib olmuş İlham Əliyevin geniş analitik təfəkkürü - dərin zəkanın, formalaşdığı və yaşadığı zaman-dövrən və mühtit, keçdiyi burulğanlarla zəngin olan siyasi-həyat təcrübəsinin məcmusudur. Onun keçmiş və müasir liderlərdən bir fərqliliyi də, bəlkə də hardasa müəyyən energetik-mistik qanunauyğunluq da var ki, sanki Uca yaradan oğul Əliyevi xarakterik olaraq müasir Azərbaycan coğrafiyası üçün görülməmişdir.

O, ən böyük azərbaycanlı kimi ölkənin geosiyasi, mədəni-mənəvi eksliklərin və müxtəlif sivilizasiyaların kəsişməsində yerləşdiyi üçün geniş tollerant dünyagörüşü ifadə etməyi bacaran nadir siyasətçilərdəndir. O, xaraktercə islahatçıdır, yeniliklərin mənimsənilməsi və daha da modernləşdirilib tətbiq olunmasında daim təşəbbüskardır. Eyni zamanda, xüsusən milli-mənəvi, mədəni və əxlaqi, ənənəvi dəyərlərin qorunub saxlanılmasında mühafizəkardır və bu məsələlərdə konkret münasibət ifadə etməkdən çəkinmir.

Onda Şərqi uzaqgörən müdriyyəti, Qərbin təmkinli, pragmatik soyuqqanlılığı, ancaq eyni zamanda qafqazlıların da mərdliyi və istiqanlılığı xüsusiyyətləri cəmləşmişdir.

Lideri xalqa sevdiren ən vacib və üstün keyfiyyətlərindən biri şəxsiyyətin insanlar, cəmiyyət və xalqın qarşısında sözü ilə əməlinin vəhdət təşkil elədiyini nümayiş etdirməsidir. Bu baxımdan xalqın seçdiyi Lider bütün digər xarizmatik keyfiyyətləri ilə bərabər xalq qarşısında verdiyi söz və götürdüyü öhdəliklərə sədaqəti ilə özünün ən yüksək insani keyfiyyət olan sadıqlıq və sədaqət, həqiqət və ədalət xarakterik xüsusiyyətlərini nümayiş etdirir.

Böyük ingilis siyasətçisi və dövlət xadimi Uinston Çörçill demişdir: “Dövlət xadiminin siyasi xadimdən fərqi odur ki, siyasətçi gələcək seçkiləri, dövlət xadimi isə gələcək nəsilləri düşünərək fəaliyyət göstərir”.

YAP Qadınlar Şurası “Ölkəni xilas edən böyük qayıdış” adlı regional videokonfrans keçirib

Yeni Azərbaycan Partiyasının Qadınlar Şurası 15 iyun - Milli Qurtuluş Gününə həsr olunmuş “Ölkəni xilas edən böyük qayıdış” adlı regional videokonfrans keçirib. Konfransda çıxış edən YAP Qadınlar Şurasının sədri, partiyanın İdarə Heyətinin üzvü, Bakı Slavyan Universitetinin rektoru Nurlana Əliyeva Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin Azərbaycan dövləti və xalqı üçün misilsiz xidmətlərindən danışdı. Onun sözlərinə görə, Azərbaycanda hakimiyyətinin hələ birinci dövründə Ulu Öndər Heydər Əliyev respublikamızı sürətli inkişaf yoluna çıxardı. Sosial-iqtisadi sahədə əldə edilmiş uğurlar nəticəsində xalqımızın rifah halı yaxşılaşdı, bütün sahələrdə - elm, təhsil, səhiyyə, mədəniyyət və digər sahələrdə görünməmiş inkişafa nail olundu. Ümummilli Liderimiz talenin onun üçün nəzərdə tutduğu vəzifənin - Azərbaycan dövlətinin müstəqilliyini hazırlamaq və həyata keçirmək missiyasının öhdəsindən layiqincə gəldi. Qarşıya çıxan çətinliklərə, problemlərə baxmayaraq, milli dövlətçiliyimizin formalaşması üçün ilkin zəmini məhz sovet hakimiyyəti illərində hazırladı. Dəmir iradəsi, yorulmazlığı, qeyri-adi müdrikliyi, dövlət siyasətindən peşəkar səviyyədə baş çıxarması nəticəsində Heydər Əliyev yalnız keçmiş SSRİ məkanında deyil, beynəlxalq miqyasda tanınmış siyasi xadimə çevrildi.

“Bu nüfuz, hörmət və mənsub olduğu xalqın sevgisi nəticəsində lider səviyyəsinə qalxan Heydər Əliyev müstəqilliyin ilk illərində də Azərbaycanı xaosdan, qardaş qırğınından, dövlətçiliyin tamamilə itirilməsindən xilas etdi. Xalqın təkidli tələbi ilə 1993-cü ilin iyun ayında hakimiyyətə qayıdan Ulu Öndər nəinki bütün bunların qarşısını aldı, eyni zamanda Azərbaycanın gələcək inkişaf strategiyasını işləyib hazırladı, müstəqil dövlətçiliyimizin möhkəm təməllərini yaratdı”-deyən, N.Əliyevanın sözlərinə görə, qurtuluş məfkurəsi dövlətimizin və xalqımızın xilasını kimi seçiyənlərdir. Xilaskarlıq missiyasının müəllifi isə Ulu Öndər Heydər Əliyevdir.

YAP Qadınlar Şurasının sədri hazırda Heydər Əliyev siyasətinin Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirildiyini vurğulayıb. O, Azərbaycan qadınlarının dövlətçiliyə sadıq olduğunu və ölkəmizin inkişafı prosesində yaxından iştirak etdiyini diqqətə çatdırıb.

Regional konfransda həmçinin YAP Şəki şəhər təşkilatı Qadınlar Şurasının sədri Zərinə Cavadova, YAP Yevlax şəhər təşkilatı Qadınlar Şurasının sədri Əminə Əhmədova və YAP Şuşa rayon təşkilatı Qadınlar Şurasının sədri Vüsalə Fətəliyeva çıxış edərək bildirdilər ki, hakimiyyətə tarixi qayıdışından sonra həyata keçirdiyi islahatlar, yeritdiyi siyasət nəticəsində Azərbaycanı bütün dünyaya tanıdan Ümummilli Lider Heydər Əliyev xalqımızın öz seçimində yanılmadığını sübut etdi. Sevindirici haldır ki, dahi öndərin əsasını qoyduğu ideyalar bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilir, Azərbaycan xalqı dövlət başçısının rəhbərliyi altında xoşbəxt gələcəyə doğru qətiyyətlə addımlayır.

*Azərsun Holding
Azərbaycan xalqını 15 iyun
Milli Qurtuluş Günü münasibətilə
təbrik edir!*

İsa Həbibbəyli: “Azərbaycan polisi hər zaman xalqın və dövlətin mənafeyinə layiqətlə xidmət edib”

Artıq neçə aylardır koronavirus pandemiyası ilə əlaqədar olaraq ölkəmizdə karantin rejimi elan olunub. Azərbaycanda karantin rejiminin yumşaldılmasından sonra bir sıra vətəndaşlarımızın Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın tövsiyələrinə laqeyd yanaşması, karantin qaydalarına riayət etməməsi yoluxmaların sayında artımın baş verməsinə səbəb oldu. Buna görə də digər ölkələrdə olduğu kimi, Azərbaycanda da son iki gündə Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın təlimatlarına uyğun olaraq Bakıda, Sumqayıtda, Gəncədə, Abşeron və Lənkəranda insanların küçəyə çıxmasına tamamilə qadağa qoyuldu”. Bu fikirləri AMEA-nın vitse-prezidenti, Milli Məclis yanında Toponimiya komissiyasının sədri, millət vəkili İsa Həbibbəyli son günlər asayiş keşikçiləri olan polisə qarşı bəzi vətəndaşların qeyri-qanuni hərəkətlərinə münasibət bildirərək deyib.

İ.Həbibbəyli onu da vurğulayıb ki, belə həssas günlərdə həkimlərlə yanaşı, Daxili İşlər Nazirliyi orqanları bütövlükdə koronavirus

pandemiyası dövründə vətəndaşlarımızın təhlükəsizliyi və asayişin qorunması üçün şərtlə öz vəzifə borclarını yerinə yetiriblər: “Lakin təəssüf doğuran odur ki, son zamanlar sosial şəbəkələrdə radikal müxalifət nümayəndələri, ayrı-ayrı şəxslər Azərbaycan polisi haqqında həqiqəti əks etdirməyən, qərəzli, subyektiv mülahizələrə əsaslanan məlumatlar yayırlar. Sözsüz ki bütün bunlar vətəndaşlarla polis arasında olan münasibətlərə xələl gətirmək üçün bilərəkdən təxribatlar törədirlər. Amma həmin qüvvələr onu anlamalıdır ki, bu gün Azərbaycan polisi milli dövlətçiliyimizin möhkəmləndirilməsində, hüquqi dövlət, demokratik cəmiyyət quruculuğunda, ölkəmizdə sabitliyin, əmin-amanlığın təmin olunmasında müstəsna rol oynayaraq özü də bu prosesin içində böyük inkişaf yolu keçib. Xüsusilə də, koronavirusla mübarizə dövründə Azərbaycan polisi ən yüksək dərəcədə peşəkarlıq nümayiş etdirməklə dövlətə və millətə növbəti dəfə sədaqətini göstərməklə dünyada ən yaxşı polis nümunəsi göstərərək, üzərinə düşən bu missiyanı şərtlə

icra etməkdədir. Həmişə olduğu kimi, həftəsonu karantin rejiminin sərtləşdirilməsi günlərində bir daha bunun şahidi olduq. Daha çox köməyə ehtiyacı olan insanlara dəstəyi ilə yadda qalmaqla Azərbaycan polisi bir daha polis-vətəndaş həmrəyliyi nümayiş etdirərək, öz dövlətinə sədaqətlə xidmət etdiyini göstərdi. Lakin sərtləşdirilmiş xüsusi karantin rejiminə nəzarəti həyata keçirən polis karantin rejimi qaydalarını pozan şəxsi saxlayarkən həmin binada yaşayan bir qrup sakinin mənzillərindən eyvan və pəncərələrindən asayiş əməkdaşlarının üzərinə müxtəlif əşyalar ataraq onların ünvanına təhqiredici ifadələr səsləndirməsi isə mədəniyyətsizlik və utanverici hərəkətdir. Azərbaycan cəmiyyətinin dünyaya müharibə elan edən koronavirus epidemiyasına qarşı effektiv mübarizə apar-

maq üçün birliyə, həmrəyliyə nail olduğu bir zamanda, bu təxribatçı hərəkətlər edən xalqını, vətəni sevməyənlərdir. Və bu hərəkətləri edənlər unutmamalıdır ki, Azərbaycan hüquqi dövlətdir, polisində - asayiş keşikçisinə müqavimət göstərmək, onun üzərinə əşyalar atmaq qanun pozuntusudur, hər bir kəs də etdiyi əməlinə görə cəzasını alacaq”.

Millət vəkili İsa Həbibbəyli, həmçinin onu da bildirib ki, hər kəs ilk öncə özündə sosial məsuliyyət hiss etməlidir: “Doğurdan da, bugünkü məqamda ən önəmli məsələlərdən biri də sosial məsuliyyət məsələsidir. Sırr deyil indiki situasiya təkəvlət orqanları qarşısında deyil, hər bir vətəndaş qarşısında ciddi məsuliyyət müəyyənləşdirir. Hamı başa düşməlidir ki, sosial yönündən asılı olmayaraq atılan müvəqqəti və məcburi addımların cəmiyyətin sağlamlığı, təhlükəli virusun neqativ təsirlərindən maksimum dərəcədə qorunmaq üçündür. Və sosial şəbəkələrdə şayiə və dezinformasiya, təşviş doğuran xəbərlər yayımlanmağa qarşı isə ciddi tədbirlər görülür, görülməlidir də. Və dövlətin xalqın təhlükəsizliyi üçün bir qədər də zəruri və sərt addımlar atması ancaq və ancaq vətəndaşların sağlamlığı və təhlükəsizliyi üçündür!”

Ulu Öndər Heydər Əliyevin dediyi kimi: “Polis xalqımıza, müstəqil Azərbaycan dövlətinə, onun hər bir vətəndaşına xidmət edir”. Buna hamı əml etməlidir!”.

RƏFİQƏ KAMALQIZI

Qurtuluş məfkurəsi və Ümummilli Lider Heydər Əliyevin xilaskarlıq missiyası

Milli Qurtuluş Günü xalqımızın çoxəsrlik dövlətçilik tarixində yeni çağın başlanğıcı kimi

Cənubi Qafqaz regionunun lider dövləti olan Azərbaycan müasir beynəlxalq münasibətlər sistemində etibarlı tərəfdaş, güclü və nüfuzlu aktor kimi tanınır. Təbii ki, "sabitlik adası" kimi seçiyələndirilən ölkəmizin dayanıqlı inkişafını və müsbət reputasiyasını şərtləndirən strateji faktor milli maraqlara əsaslanan uğurlu daxili və xarici siyasət kursunun həyata keçirilməsidir. Bu strateji kursun əsası xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyev tərəfindən qoyulub və hazırda Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə mövcud çağırışlara müvafiq surətdə uğurla davam etdirilir.

Müstəqilliyin ilk illərinin real mənzərəsi: xaos, anarxiya və tənəzzül

Ümumiyyətlə, müasir Azərbaycanın ötən müddət ərzində keçdiyi inkişaf yolunun, qazanılan nailiyyətlərin əhəmiyyətini daha yaxşı anlamaq üçün müstəqilliyin ilk illərindən bu günə qədər cərəyan edən bir sıra tələblərə xüsusi nəzər yetirmək lazımdır. Məlumdur ki, 1991-ci ildə SSRİ-nin süquta uğramasından sonra beynəlxalq

hüququn yeni müstəqil subyektləri meydana çıxdı. 70 ilə yaxın bir müddətdə Sovet İttifaqının tərkibində olmuş xalqların müstəqilliyə qovuşması milli azadlıq mübarizəsində tarixi qələbə, nailiyyət kimi dəyərləndirilsə də, hələ bundan sonra bəhs edilən milli dövlətlərin qarşısında çox ciddi strateji vəzifələr dururdu. Keçid dövrü kimi seçiyələndirilən tarixi mərhələdə yeni cəmiyyət və qeyri-formal milli dövlət quruculuğu vəzifəsini dövrün tələblərinə, qanunauyğunluqlarına və reallıqlarına müvafiq surətdə yerinə yetirmək üçün uzunmüddətli pragmatik siyasət strategiyası hazırlanmalı və mərhələ-mərhələ həyata keçirilməli idi. Amma formal müstəqillik əldə etmiş bir çox postsovet ölkəsində müstəqilliyin ilk illərində bu vəzifəyə nail olmaq mümkün olmadı. 18 oktyabr 1991-ci il tarixində Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin cari sessiyasında qəbul edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Dövlət müstəqilliyi haqqında" Konstitusiyaya Aktına müvafiq olaraq formal müstəqillik qazanmış Azərbaycan da müstəqilliyin ilk illərində çoxsaylı problemlər və dərin katalizmlərlə üzləşdi. Əvvəla, həmin dövrdə cərəyan edən proseslər və ortaya çıxan mənzərə onu göstərdi ki, Azərbaycan digər keçmiş SSRİ respublikaları ilə müqayisədə öz müstəqilliyini olduqca gec elan etmişdi. Keçmiş SSRİ-yə daxil olan respublikalarda öz müstəqillikləri uğrunda mübarizə aparan xalqlara həmin respublikaların rəhbərləri də bu və ya digər formada dəstək verdikləri halda, o zamankı Azərbaycan rəhbərliyi öz funksiyasını normal qaydada yerinə yetirə bilməyən mərkəzin təlimatlarını gözləyir və onun tapşırıqları əsasında hərəkət edirdi. Bununla yanaşı, 1992-ci ildə uzurpasiya vasitəsilə hakimiyyəti ələ keçirmiş AXC-Müsavat cütüylüyünün səriştəsiz və milli maraqlara zidd "idarəetməsi" sa-

yəsində xarici kəşfiyyət orqanlarının siyasi-ideoloji qarşudurma siyasətinə çevrilən Azərbaycan ciddi xaos və katalizmlərlə qarşı-qarşıya qaldı. Bu dövrdə ölkəmizin nisbi müstəqilliyindən belə danışmaq olmazdı, çünki hakimiyyətdə olan qüvvələrin öz funksiya və səlahiyyətlərini yerinə yetirə bilməmələri hakimiyyət böhranı və anarxiyanın meydana çıxmasına səbəb olmuşdu.

Azərbaycanın siyasi tarixində keyfiyyətə yeni mərhələnin başlanğıcı, yaxud tarixi dönüş nöqtəsi

Təbii ki, bu şəraitdə Azərbaycan vətəndaş müharibəsi, müstəqilliyini itirmək təhlükəsi qarşısında idi. Belə bir situasiyada xalqımız 1993-cü ildə parçalanmaq təhlükəsi ilə üzləşən Azərbaycan dövlətini xilas etmək üçün Ümummilli Lider Heydər Əliyevə üz tutdu. O zaman ölkəyə "rəhbərlik" edən qüvvələr də Azərbaycanı məruz qoyduqları təhlükədən xilas etmək üçün Ulu Öndər Heydər Əliyevin Bakıya gəlməsini yeganə çıxış yolu kimi dəyərləndirirdilər. Beləliklə, iyunun 9-da Ulu Öndər Heydər Əliyevin Naxçıvandan Bakıya gəlişi Azərbaycanın taleyi ilə bağlı narahatlıqlara son qoydu. Bu qayıdış xalqımızı fəlakətdən xilas etdi. Böyük xilaskarın Bakıya gəlməsi xəbəri xalq tərəfindən sevinclə qarşılandı. 1993-cü il iyunun 15-də isə Heydər Əliyev Azərbaycan parlamentinin Sədri seçildi. Tariximizə Milli Qurtuluş Günü kimi daxil olan 1993-cü il iyunun 15-də Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Sədr seçilməsi ölkəmizin siyasi tarixində keyfiyyətə yeni bir mərhələnin başlanğıcı oldu. Azərbaycanın mürəkkəb katalizmlərlə müşayiət edilən daxili siyasi böhrandan qurtulması məhz bundan sonra mümkün oldu. Belə ki, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin zəngin dövlətçilik təcrübəsi əsasında istinad etdiyi

rasional seçim strategiyası və bunun fonunda atdığı pragmatik addımlar sayəsində ölkədə hökm sürən və mütəmadi eskalasiya vəziyyətində qeyri-müəyyənliklə təzahür olunan destruktiv proseslərin neytrallaşdırılmasına nail olundu. Həmin tarixi dövrün qanunauyğunluqlarına və reallıqlarına bir daha nəzər yetirdikdə belə bir nəticəyə gəlmək olur ki, qeyri-formal milli dövlət və modern cəmiyyət quruculuğu prosesinin sistemativ surətdə əsas qoyulmamışdan öncə ölkə daxilində bir sıra dağıdıcı ünsürlərin qarşısının alınması, diskriminasiya və katalizmlərlə müşayiət edilən xaos proseslərin neytrallaşdırılması, bütün bunların fonunda isə siyasi sabitliyin təmin edilməsi lazım idi ki, Ümummilli Lider Heydər Əliyev, ilk növbədə, sadalanan strateji vəzifələr üzərindən hərəkət edərək buna nail oldu.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən siyasi kurs Azərbaycanın gerçək müstəqilliyini təmin etdi

Bütün bunların qanunauyğun

nəticəsi kimi, 1993-cü il oktyabrın 3-də ölkəmizdə keçirilən prezident seçkilərində Ümummilli Lider Heydər Əliyev xalqımızın böyük əksəriyyətinin etimadını qazanaraq Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçildi. Bundan sonra Ulu Öndər Heydər Əliyevin gərgin fəaliyyəti və səyləri sayəsində ölkəmiz tərəqqi yoluna çıxaraq tarixi nailiyyətlər əldə etməyi başladı. Beləliklə, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin xalqın təkidli tələbə ilə ikinci dəfə siyasi hakimiyyətə qayıtması xalqımızın çoxəsrlik tarixinə tələpəli möhtəşəm siyasi hadisə kimi daxil oldu.

Qeyd etdiyimiz kimi, bundan sonra ölkədə siyasi sabitlik təmin edildi - xaos və katalizmlərin qarşısı məharətlə alındı. Ulu Öndər Heydər

Əliyevin zamanında atdığı pragmatik addımlar bir əsrdə ikinci dəfə müstəqillik əldə etmiş Azərbaycanın öz mövcudluğunu qoruyub saxlamasını təmin etdi. İctimai-siyasi sabitliyin təmin edilməsi və sistemativ seçiyəli kompleks tədbirlərin görülməsi nəticə etibarilə yeni cəmiyyət və qeyri-formal milli dövlət quruculuğu prosesinin başlanmasını mümkün edən strateji faktor oldu. Ulu Öndər Heydər Əliyev tarix baxımından çox qısa bir müddətdə milli dövlətçiliyin sarsılmaz əsaslarını yaratmağa, Azərbaycanın müstəqilliyinin əbədi və dönməz xarakter almasına nail oldu. Bu tarix, eyni zamanda, Azərbaycanın dünya birliyinə qovuşması, dünya dövlətləri tərəfindən tanınması, beynəlxalq aləmdə layiqli yerini tutması ilə seçiyələndir. Ölkəmizdə 1993-cü ildən etibarən həyata keçirilən siyasi kursun prioritetlərini təşkil edən dünyəvi, hüquqi dövlət quruculuğu yönündə atılan addımlar demokratiyanın, insan hüquq və azadlıqlarının təməl prinsiplərinin bəzərlən olmasına zəmin yaratdı.

Müstəqil dövlət quruculuğu Azərbaycanın qüdrətini artırdı, yeni inkişaf perspektivləri yaratdı

Bütövlükdə, Öz fəaliyyətini Azərbaycanın hərtərəfli inkişafına həsr edən Ulu Öndər Heydər Əliyev, eyni zamanda, dövlətin hüquqi bazasının möhkəmləndirilməsi istiqamətində də mühüm addımlar atdı. Belə ki, Ümummilli Liderin rəhbərliyi və bilavasitə iştirakı ilə hazırlanaraq 1995-ci il noyabrın 12-də qəbul olunmuş müstəqil Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası ölkəmizdə müasir dövlətçilik sisteminin bəzərlən edilməsi üçün möhkəm hüquqi baza yaratdı. Məhkəmə islahatlarının həyata keçirilməsi, Konstitusiyaya Məhkəməsinin və digər mühüm təsisatların yaradılması ölkədə demokratikləşdirmə prosesinin irəliləyi aparılmasında mühüm rol oynadı. Azərbaycanda hüquqi, demokratik dövlət quruculuğunun təmin olunması, vətəndaş cəmiyyətinin bəzərlən edilməsi istiqamətində ciddi addımlar atıldı. Bütövlükdə, Ulu Öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə

həyata keçirilən siyasi kurs Azərbaycanın gerçək müstəqilliyini təmin etdi.

Azərbaycanlıq ideologiyası universal ideoloji formula kimi milli həmrəyliyi təmin edən mühüm strateji faktor oldu

Ən mühüm məqamlardan biri budur ki, Azərbaycan dövlətçiliyinin əsaslarının gücləndirilməsi, milli həmrəylik və bütövlüyün təmin olunması kontekstində Ümummilli Lider Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu azərbaycanlıq ideologiyası müstəsna əhəmiyyət kəsb etdi. Məlumdur ki, 1990-cı illərin əvvəllərində ölkəmizin gələcək taleyi ilə bağlı problemlərdən biri də köhnə siyasi sistemin dağılması ilə cəmiyyətdə yaranan ideoloji və mənəvi böhran olub. Köhnə ictimai-siyasi quruluş dağılıdıqdan sonra onun ideoloji və mənəvi dayaqları da iflasa uğrayıb. Həmin siyasi quruluşun illərlə formalaşdırdığı və tərbiyə etdiyi ictimai şüur yeni ideologiyaya axtarışına çıxmaq məcburiyyətində qalıb. Bu dövr istər yeni cəmiyyət modelinin qəbul edilməsi, istərsə də milli ideologiyaya formaların axtarılması ilə xarakterik idi. Məhz belə bir mürəkkəb situasiyanın fonunda siyasi palitrada təmsil olunan qüvvələr özlərinin qrup mənafeləri naminə müxtəlif ideoloji cərəyanlara istinad etməyə çalışdılar. Belə olduğu halda, konstruktivlik və milli həmrəylik naminə mövqelərin yaxşılaşdırılması əvəzinə maksimalistlik meylləri artır, bir-birini inkar formulu aksiomaya çevrilirdi. Vətəndaş həmrəyliyi yarada biləcək ideologiya isə yalnız 1993-cü il siyasi dönmədən sonra səslənməyə başlayıb. Bu, Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən irəli sürülən müddəalar olub. Xalqımızın Ümummilli Liderinin müəllifi olduğu azərbaycanlıq ideologiyası özündə ümumbəşəri seçiyə daşıyan və milli dəyərlərə cavab verən prinsipləri ehtiva etməklə milli həmrəyliyi təmin edən strateji faktor olub. Azərbaycanlıq, eyni zamanda, bütün dünyada yaşayan azərbaycanlıların milli istinad mənbəyinə çevrilib. Bu ideologiya siyasi mənsubiyyətdən, dini əqidəsindən asılı olmayaraq, bütün etnik qrupların, milli azlıqların hüquqlarını paritet əsasda təsbit etdi və milli həmrəylik mənbəyi sayıldı. Bu gün dünyaya özünəməxsus tolerantlıq modeli təqdim edən, multikulturalizmin inkişafına töhfə verən Azərbaycan dövləti dini, etnik fərqliliyin birgəyaşayışının ən yüksək nümunəsi sayılır. Bunun da əsasında məhz Ümummilli Lider Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu universal ideoloji formula olan azərbaycanlıq ideologiyası dayanır.

Beləliklə, bütün bu faktlar və reallıqların fonunda əminliklə qeyd edə bilərik ki, bir əsrdə iki dəfə istiqalət qazanmış Azərbaycanın müstəqil dövlət kimi mövcudluğu, dinamik inkişafı bilavasitə liderlik amili ilə bağlıdır. Müstəqilliyin ilk illərində hakimiyyətdə olan təcrübəsiz, səriştəsiz,

Hikmət BABAOĞLU
"Yeni Azərbaycan"
qəzetinin baş redaktoru,
Milli Məclisin deputatı

antimilliyet qruplarının milli maraqlara zidd fəaliyyəti nəticəsində xaos və anarxiya meydanına çevrilən Azərbaycanı böyük dövlət xadimi, xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyev tənəzzüldən xilas edərək tərəqqi yoluna çıxardı. Ona görə də Ulu Öndər Azərbaycan dövlətçiliyinin xilaskarı, müasir müstəqil Azərbaycanın banisidir.

Heydər Əliyev siyasətinin uğurla davam etdirilməsi növbəti tarixi mərhələdə də Azərbaycanın inkişafını şərtləndirir

Bu gün Heydər Əliyev siyasəti Onun layiqli davamçısı, hər bir azərbaycanlının Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən milli maraqlara və müasir çağırışlara uyğun olaraq müvəffəqiyyətlə davam etdirilir. Dövlət başçısının rəhbərliyi ilə həyata keçirilən strateji kursun nəticəsində müasir müstəqil Azərbaycan möhtəşəm nailiyyətlər qazanaraq yeni zirvələr fəth edir. Prezident İlham Əliyevin ölkəyə rəhbərlik etdiyi 2003-cü ildən bu vaxtadək olan müddət Azərbaycan tarixinə hərtərəfli və sürətli inkişaf dövrü kimi daxil olub. Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın dinamik tərəqqisini təmin edən strateji inkişaf paradigmasını dəqiq müəyyən edib. İlk növbədə, inkişafın milli - Azərbaycan modelinin formalaşdırılması, yeni keyfiyyət çarları ilə zənginləşdirilməsi mühüm məqsəd və vəzifə kimi təsbit olunub, bu hədəfə çatmaq üçün həyata keçirilən ardıcıl və məqsədyönlü tədbirlər səmərəli nəticələr verib. Bir sözlə, Prezident İlham Əliyev inkişafın milli modelini yaratmaqla Azərbaycanın tərəqqisini təmin edib, ölkəmiz qarşısında yeni perspektivlər açılıb.

Bunlarla yanaşı, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən pragmatik, çoxvektorlu, milli maraqlara əsaslanan xarici siyasət nəticəsində Azərbaycan regionun ən güclü aktoruna, yüksək beynəlxalq nüfuzlu malik olan dövlətə çevrilib. Ölkəmizin xarici siyasətinin seçiyəvi xüsusiyyətlərindən biri bu strateji kursun müstəqillik və suverenlik prinsiplərinə əsaslanmasıdır. Yəni respublikamız tam müstəqil siyasət həyata keçirir. Buna görə də Azərbaycana olan rəğbət daim artır, ölkəmizə yüksək hörmət və etimad göstərilir.

Nəticə etibarilə, müasir, demokratik və qüdrətli ölkəmiz Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə tarixi nailiyyətlərə imza atır. Azərbaycan xalqı isə Prezident İlham Əliyevin siyasətini ürəkdən dəstəkləyir, Onu milli birliyin, dayanışmanın və həmrəyliyin simvolu kimi görür.

AZƏRİ-AUDİT
AUDİTOR FİRMASIAZERİ-AUDIT
AUDITING FIRM

AZ-1033 Bakı, A.M.Cümə küçəsi 1C, mən.7
Tel:(+99412) 5117808; Mob:(+99450) 2101357

VOEN: 1300539751
E-mail: azeriaudit@mail.ru

7 apm., 1C A.M.Cuma St, Bakı AZ-1033
Tel:(+99412) 5117808 Mob: (+99450) 2101357

MÜSTƏQİL AUDİTORUN HESABATI

"Beton Məmulatları" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin rəhbərliyinə

Rəy

1. Biz, "Beton Məmulatları" ASC-nin (bunda sonra "Cəmiyyət") 31 dekabr 2019-cu il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan, məcmu gəlirlər haqqında hesabatdan, kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabatından və göstərilən tarixdə başa çatan il üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatdan, habelə uçot siyasətinin əhəmiyyətli prinsiplərinin qısa təsviri də daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarına edilən qeydlərdən ibarət maliyyə hesabatlarının auditini aparmışıq.

Hesab edirik ki, əlavə edilmiş maliyyə hesabatları Cəmiyyətin 31 dekabr 2019-cu il tarixinə maliyyə vəziyyətini, habelə maliyyə nəticələrini və göstərilən tarixdə başa çatan il üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlərdə ədalətli əks etdirir.

Rəy üçün əsaslar

2. Biz auditini Beynəlxalq Audit Standartlarına (BAS) uyğun aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyətlərimiz əlavə olaraq hesabatımızın "Maliyyə hesabatlarının auditini üçün auditorun məsuliyyəti" bölməsində təsvir edilir. Biz maliyyə hesabatlarının auditinə aid olan etik normalar ilə Mühəsiblərin Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının "Etika məəcəlləsinin" (IESBA məəcəlləsi) tələblərinə uyğun olaraq Cəmiyyətdən asılı deyilik və biz digər etik öhdəliklərimizi bu və IESBA məəcəlləsinin tələblərinə uyğun yerinə yetirmişik. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasibdir.

Fəaliyyətin fasiləsizliyinə dair əhəmiyyətli qeyri-müəyyənlik

Biz diqqəti Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarına dair izahedici qeydlərində olan koronavirus infeksiyasının yayılması şəraitində və bunun iqtisadi nəticələri ilə bağlı Cəmiyyətin fəaliyyətinin davam etdirilməsinə dair qeyri-müəyyənlik faktorlarına yönəlmək istərdik. İzahedici qeydlərdə hazırkı şəraitdə Cəmiyyətin öz fəaliyyətinin fasiləsizliyini təmin etmək sahəsində əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olması göstərilmişdir. Bu şəraitlə əlaqədar biz öz mülahizələrimizə dəyişikliklər etməmişik.

Əsas audit məsələləri

3. Əsas audit məsələləri bizim peşəkar mühakiməmizə görə cari dövrün maliyyə hesabatlarının auditində ön əhəmiyyətli məsələlərdir. Bu məsələlər maliyyə hesabatlarının auditini baxımından və maliyyə hesabatlarına dair rəyimizin formalaşdırılmasında bütövlükdə nəzərə alınmışdır və biz bu məsələlərə dair ayrılıqda rəy vermişik.

1

"Beton məmulatları" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Mühasibat balansı

31 Dekabr 2019-cu il tarixinə

(Azərbaycan manatı ilə)

Maddənin №-si	Qeydlər	2019	2018
AKTİVLƏR			
1			
Uzunmüddətli aktivlər			
10			
Qeyri-maddi aktivlər			
11			
Torpaq, tikili və avadanlıqlar			
12	6	237348.30	304238.65
Daşınmaz əmlaka investisiyalar			
13			
Bioloji aktivlər			
14			
Təbii sərvətlər			
15			
İştirak payı metodu ilə uçota alınmış investisiyalar			
16			
Təxirə salınmış vergi aktivləri			
17			
Uzunmüddətli debitor borcları			
18			
Sair uzunmüddətli maliyyə aktivləri			
19			
Sair uzunmüddətli aktivlər			
Cəmi uzunmüddətli aktivlər		237348.30	304238.65
2			
Qısamüddətli aktivlər			
20			
Ehtiyatlar			
21			
Qısamüddətli debitor borcları			
22	7	421772.95	161309.68
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri			
23	8	13801.79	10522.28
Sair qısamüddətli maliyyə aktivləri			
24			
Sair qısamüddətli aktivlər			
		83226.08	83226.08
Cəmi qısamüddətli aktivlər		518800.82	255058.04
CƏMI AKTİVLƏR		756149.12	559296.69
KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR			
3			
Kapital			
30			
Ödənilmiş nominal (nizamnamə) kapital			
31	13	463984.00	463984.00
Emissiya gəliri			
32			
Geri alınmış kapital (səhmlər)			
33			
Kapital ehtiyatları			
34		24914.00	24914.00
Bölüşdürülməmiş mənfəət (ödənilməmiş zərər)			
		103974.35	
Cəmi kapital		592872.35	488898.00
4			
Uzunmüddətli öhdəliklər			
40			
Uzunmüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər			
41			
Uzunmüddətli qiymətləndirilmiş öhdəliklər			
42			
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri			
43			
Uzunmüddətli kreditör borcları			
44			
Sair uzunmüddətli öhdəliklər			
Cəmi uzunmüddətli öhdəliklər			
5			
Qısamüddətli öhdəliklər			
50			
Qısamüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər			
51			
Qısamüddətli qiymətləndirilmiş öhdəliklər			
52			
Vergi və sair məcburi ödənişlər üzrə öhdəliklər			
53	10	12088.02	3674.69
Qısamüddətli kreditör borcları			
54	11	6569.10	1209.25
Sair qısamüddətli öhdəliklər			
		144619.65	65514.75
Cəmi qısamüddətli öhdəliklər		163276.77	70398.69
CƏMI ÖHDƏLİKLƏR		163276.77	70398.69
CƏMI KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR		756149.12	559296.69

RƏHBƏR
BAŞ MUHASİB

3

Maliyyə hesabatlarına görə rəhbərliyin və iqtisadi subyektin idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslərin məsuliyyəti

4. Rəhbərlik maliyyə hesabatlarının IFRS (Beynəlxalq maliyyə hesabatları standartlarına) uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə və rəhbərliyin fikrincə, dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində əhəmiyyətli təhrif olmadığı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına imkan verən zəruri daxili nəzarət sisteminin təşkilinə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırladıqda, rəhbərlik Cəmiyyəti ləğv etmək və ya işini dayandırmaq niyyətində olmadığı, yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativ olmadığı halda, rəhbərlik Cəmiyyətin fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fasiləsiz fəaliyyətə aid olan məsələlər haqqında məlumatların açıqlanmasına və mühasibat uçotunun fasiləsiz fəaliyyət prinsipinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

İqtisadi subyektin idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslər Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarının verilmə prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

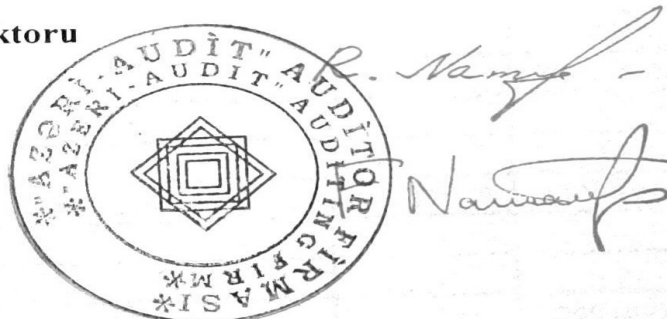
Maliyyə hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti

5. Bizim məqsədimiz təqdim edilmiş maliyyə hesabatlarında bir tam kimi, dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində, əhəmiyyətli təhriflərin olub-olmadığına dair kafə əminlik əldə etmək və rəyimiz daxil olan auditor hesabatını təqdim etməkdir. Kafə əminlik əminliyin yüksək səviyyəsidir, lakin o zamanət vermir ki, əhəmiyyətli təhrif mövcud olduqda, BAS-lara uyğun olaraq aparılmış audit onu həmişə aşkarlayır. Təhriflər dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində yarana bilər və ayrılıqda yaxud məcmu olaraq, istifadəçilərin belə təqdim edilmiş maliyyə hesabatları əsasında qəbul etdikləri iqtisadi qərarlarına təsir etmə ehtimalı olduğu halda, əhəmiyyətli hesab edilir.

"Azəri-Audit" auditor firmasının direktoru
Rafiq Adil oğlu Namazəliyev

Auditor
Fuad Yaşar oğlu Namazəliyev

Bakı, Azərbaycan Respublikası
18 may 2020-ci il

2

Hafiz Hacıyev: "Bu adam müəyyən şəxslərin "tryapka"sı, əlaltısı olub"

Deyir zaman hər şeyi üzə çıxarır və hər kəs də gəzən layiq olduğu cəzayı alır. 27 il "müxalifətdəyem" dəyənlərin əqidəsi, məsləki, satqınlığı, əxlaqsızlığını zaman, özü də dünyanı ağışına alan koronavirusun baş aldığı bir dövrdə elə üzə çıxardı ki, virus qaldı bir yana, AXCP-nin Rəyasət Heyətinin "zoom" iclasında Əli Kərimli başda olmaqla müxalifətin, xüsusilə də müsavətçilərə qarşı söyüş və təhqirlərə yol vermələri ilə bir daha cəbhələrin nifrətini göstərdi və bu da boğazdan yuxarı "milli demokratların" siyasi məhvi olacağına labudı idi.

Müasir Müsavat Partiyasının sədri Hafiz Hacıyev sözügedən proseslərə münasibət bildirərək vurğulayıb ki, müxalifət partiyalarını "tryapka" adlandıraraq təhqir edən istər AXCP sədri Kərimli Əli, istərsə də elə həmişə trypapka olan "Milli Şura" sədri yox, "Yurd" şefinin sədrini trypkası olan Cəmil Həsənlinin danışdıqları elə onun trypapka olmasıdır, "ağlının" göstəricisidir: "Cəmil Həsənlə həmişə idarə olunur. Və AXCP-nin toplusında müsavətçilərin təhqir edilməsi Əli Kərimlinin ssenarisidir. Çünki bu mənəviyyatsız nə cəmiyyətdə, nə də siyasi meydanda yox kimidirlər. İllər böyü mənəviyyətə gəlmək eforiyasının sıfır endiyi bir vaxtda hər iki partiyanın fəalları bir-birinə hücumu keçmələri qeyr-möcüzə doğuran hadisə deyildi.

Bir trypapka olan hər iki partiya sədr-ləri belə bir təhqir, söyüşlərlə "varlıqlarını" nümayiş etdirmək istədilər. Ancaq, necə deyərler, bu əxlaqsızlar "qaş düzəlddikləri yerdə, vurub o kor gözlərini də çıxardılar". Nəticədə onların yanlış siyasəti müxalifətdəkiləri ni hissiyatına toxundu.

"Ermənilərin sözüylə oturub duran əxlaqsızlar elə əxlaqsız söz də danışır"

H.Hacıyev onu da bildirib ki, istər Kərimli Əli, istərsə də Həsənlə Cəmil günövrədən əxlaqsız, mənəviyyatsız satqınlar olublar: "Hər ikisi ermənilərin sözüylə oturub-duran tərbiyəsiz və cinayətkarlardır. Bəli, cinayətkarlardır! Çünki dövlətini, xalqını satan ən böyük cinayətkardır. Bizə qarşı isə çox əxlaqsız söz danışılar. Ona görə də belə də olmalıydı. Çünki bir adam ki, qızını erməniyə erə verə və gedib erməni nəvəsini qucağına götürə, ondan nə gözləmək olar? Kərimli Əli idə, Həsənlə Cəmil də həmişə zaman-zaman satılmışlardır və müəyyən şəxslərin "tryapka"sı, əlaltısı olublar. Prezident Aparatında "tryapka"yla gəzirdi ki, onun kitabını çap etsinlər. Hər iki əxlaqsızlardır və ətrafındakılar da o səviyyədə olanlardır".

H.Hacıyevin fikrincə, Azərbaycan da olan sağlam müxalif qüvvələr də bu məsələyə münasibət bildirməlidirlər: "Bunlar niyə susublar, çox maraqlıdır. Özünüz də gördünüz ki, Eldəniz Quliyev də bu adamlardan ayrıldı. Həmişə haqqı deyib, bunların kimliyini açıb ortaya qoymuşam. Bizim bəzi insanlar bunlara aldandırlar, elə bildilər Amerikaya satılmış adamı getirib prezident edəcəklər və Gültəkin Hacıbəyli kimi mənəviyyatsız, rəzil, satqın Azərbaycanın Xarici İşlər Naziri olacaq. Bunlar gördülər ki, yanılıblar, xalqımız ağıllıdır, hər şeyi gözəl başa düşür. Ona görə də bu cür insanlara qarşı çox sərt şəkildə mövqeyimizi bildirməliyik. Düşünürəm ki, belə bir insanın bundan sonra Azərbaycana gəlməsinə imkan verilməməlidir. Hər halda mən yaxın günlərdə bununla bağlı hüquq-mühafizə orqanlarına müraciət edərək onların fəaliyyətlərinin yoxlanılmasını xahiş edəcəm. Eldəniz müəllim də çox sağ olsun ki, indi hər şeyi başa düşdü. Deyir ki, "kor atın da elə kor nalbəndi olacaq". Kərimli Əli, Həsənlə Cəmil kimi satqınların komandası da özünə oxşayacaq. Hər halda biz siyasi mübarizəmizi davam etdiririk və digər müxalif partiyaları da məsələyə münasibət bildirsənlər. Hakimiyyətlə dialoqa getmək qəbahət deyil, qəbahət odur ki, ermənilərlə dialoqa gedəsən. Bu gün Azərbaycanın iki mərd oğlu Dilqəm və Şahbaz Cəmilin erməni qudasının qohumlarının əsirliyindədir və bu günə kimim o haqda bir kəlmə söz deməyib. Onların axşama kimi bizim əleyhimizə qara yaxmalarından isə heç də narahət deyilik".

Rəfiqə HÜSEYNOVA

İLHAM

Onun da axırına lap az qalıb

Bu gün çoxları arasında heç də xoş olmayan fikir formalaşmış. Yəni kimi dindirsən, danışdırsan və ya hansısa məsələ ilə bağlı mübahisələr yaratsan həmsöhbətin "onun axırına lap az qalıb" və ya deyəcək ki, "bu ABŞ-ın, İsrailin, Avropanın bir oyunudur", ən zəif bilgi sahibi isə fikrini "bu bir siyasətdir" deyib, sağolsuz, hələlik-siz dabanı üstə 180 dərəcə fırlanıb, gedəcək işinin gücünün dalınca. Səndə təbii ki, bu əndrabadı münasibətdən təəccüblənməyəcəksən. Ona görə ki, səndə kiməsə eyni sifəti nümayiş etdirmisən.

Sən də, dostlarınla, tanışlarınla söhbətində dəxli olmayan müdrikliklə demoqogiyadan yarananmasan. Avstraliyalı yazçı Safir Moric yaxşı deyib, "hər kəs özünün uzaqgörən siyasətçi və ən savadlı təbib olduğunu iddia edir". Doğurdanda bu gün kimi dindirsən deyəcək ki, Zbiqnev Bjezinskiden daha siyasi təfəkkürə və analitik təhlilərə malikdir və ya iddia edəcək ki, Hipokratdan öncə dünyaya gəlsə idi, bu gün dünya hakimləri onun adı ilə and içib, peşələrinin icrasına başlayacaqdılar. Bu baxımdan bu sətirləri oxuyarkən qımışma, gülümsəyib, özünü çox bilmiş kimi də göstərmə. Nəisə...

Bu gün cəmiyyətdə beyinləri məşğul edən əsas mövzu koronavirus pandemiyasıdır. Dünyanın istənilən nöqtəsində eyni anda bir-neçə münasibət bölgəsi yaradan, döyüşlər aparən, insanları qırğına verən, planetlərdə kəşflər aparıb, bunla bağlı fərəhlə bağırən böyük-böyük dövlətlər virusun əlində əsir-yesir olub. Xüsusilə, koronavirus epidemiyası tibb elminin inkişaf etdiyi iddia edilən ABŞ-ı, İsraili və Avropa dövlətlərini böyrü üstə qoyub. Hər gün bu dövlətlərdə minlərlə insan virusa yoluxur, yüzlərlə biçərə həyatlarını itirir. Hakimiyyətlər isə yazıq-yazıq yoluxmalara və ölüm hallarına baxıb, köks ötürürlər. Vəziyyətdən çıxmaq üçün bəzən bir-birini ittiham da edirlər. Çin iddia edir ki, virusu ABŞ ordusu Uhanda yayıb. Tramp hakimiyyəti də, Çini bilərəkdən insan qırğınlığına nail olmaq və dünya iqtisadiyyatını çökdürmək üçün virusun ölkələrə yayılmasını həyata keçirib.

Bu arada Almaniyada, Brazilyada və İtaliyada ABŞ-ın mövqeyindən çıxış edərək, Çini ittiham edib və rəsmi Pekinə qarşı 3 trilyon dollar təzminat tələbi ilə beynəlxalq məhkəməyə müraciət etmək fikirlərini açıqlayıblar. Maraqlıdır ki, dünya ölkələrinin bir-birinə dəyidiyi, siyasətçilərin çarəsiz vəziyyətdə ora-bura vurnuxduğu halda sadə insanlar yenədə, ənənəvi sadəliklərindən əl çəkmirlər. Bu gün kiminlə görüşsən, söhbət etsən koronavirusdan danışır. Əksəriyyəti də, pandemiya ilə bağlı özünün düşüncələrini dilə gətirir, ağıllı məsləhətlərini verir, təkliflərini dilə gətirir. Bəzəndə açıq şəkildə deyir ki, virus - filan yoxdur, bütün bunlar böyük dövlətlərin oyunlarıdır. O günləri də televiziyaaların birinin hazırladığı reportajda polis "niyə maska taxmırsınız" sualına vətəndaş "mən ölmək istəyirəm" cavabını eşidəndə heç də təcüblənmədim. Çünki, məsuliyyətsizlik, laqeydlik bəzi insanların sanki qanlarına hopub. Amma 3-5 məsuliyyətsizə görə bütün cəmiyyət əziyyət çəkməməlidir.

Hesab edirəm ki, hər kəs vətəndaşlıq mövqeyini ortaya qoymalı və "Biz birlikdə güclüyük" çağırışına əməl etməlidir. Yalnız bu halda pandemiya qalıb gəlmək olar. Məndən demək və yazmaqdır. Herbert Uels deyirdi ki, "Haqqı hər zaman müdafiə et, anlayan olmasa belə vicdanına hesab verməkdən xilas olarsan".

Gülyana

"Milli Şura" öz üzərinə söyüş müxalifəti adını götürüb"

AXCP MNTK-nın keçmiş sədri Aydın Əliyev Əli Kərimlinin tələbi ilə partiyadan xaric edilməsi ilə razılaşmayaraq məhkəməyə müraciət edib.

Artıq məhkəmə onun iddiasını təmin edib. "Yurddaş" Partiyasının sədri

Mais Səfərlə "Səs" qəzetinə açıqlamasında bildirdi ki, bu gün istər AXCP, istərsə də onun daxil olduğu "Milli Şura" deyilən qurum özünün ən böhranlı günlərini yaşayır: "Burda dağılma və geriləmə prosesi göz qabağındadır. Bu gün Azərbaycanda yeni siyasi konfigurasiyanın formalaşma prosesi gedir və Prezident İlham Əliyev Azərbaycanda iqtidar-müxalifət münasibətlərinin yenidən qurulması ilə bağlı bir müddət bundan öncə açılış elan etdi və bütün siyasi qüvvələri dialoqa dəvət etdi. Lakin bu gün AXCP və Müsavat bu dialoqdan imtina etdilər. Məhz onlarda gedən o geriləmə, zəifləmə və dağılma prosesləri onların məhz bu dialoqdan imtina etməsi ilə bağlıdır. Çünki həmin təşkilatlarda

çoxlu sayda insanlar, iqtidar müxalifət münasibətlərinin yaxşılaşdırılmasının tərəfdarlarıdır. Ona görə də, burda artıq diqradasiya prosesləri onsuzda gedirdi. Onların dialoqdan geri çəkilmələri və iş-tirak etməmələri bir daha o prosesi sürətləndirdi".

M.Səfərlə bildirib ki, son istefalar onu göstərdi ki, ümumiyyətlə istər AXCP, istər "Milli Şura" tükənibdir: "Milli Şura" artıq öz üzərinə söyüş müxalifəti adını götürüb. Bu hər kəsi cəmiyyətdə qıcıqlandırır və cəmiyyətdə hər kəsin etirazına səbəb olur. Bu proseslər belə davam edərsə və onlar normal siyasi fəaliyyətlə məşğul olmazlarsa.... öz fəaliyyətlərini Azərbaycan konstitusiyası və qanunlarına uyğun şəkildə qura bilməsələr yenidən elə hesab edirəm ki, bu dağılma prosesi davam edəcəkdir və onlar tarixin arxivinə gömüləcəkdir". M.Səfərlə onu da bildirdi ki, bu gün Azərbaycan dövlətinin uğurlarına kölgə salmaq istəyən qüvvələr var: "Həmin xarici qüvvələrdə ölkə daxilində olan müxalifətdən istifadə edirlər. Amma onların nə etməsindən və nə istəməsindən asılı olmayaraq onlar ölkəmizlə bağlı məkrli planları baş tutmayaçaqdır. Hər zaman olduğu kimi bu dəfə də müxalifət düşərgəsini təmsil edən şəxslər iflasla üzləşməli olacaqlar".

Afrikada COVID-19-a yoluxanların sayı 220 minə çatıb

Afrikada yeni növ koronavirusa yoluxanların sayı 220 minə yaxınlaşıb, 5 min 869 nəfər isə virusdan həyatını itirib. SİA xəbər verir ki, son 24 saatda Afrikada 7 min 343 nəfər virusa yoluxub.

Virusdan sağalanların sayı isə 100 min 700-ü keçib. Ən çox itki isə Misirdə müşahidə edilib. Ölkədə 1377 ölüm faktı qeydə alınıb. Cənubi Afrikada 1284 nəfər vəfat edib, Əlcəzairdə 741 nəfər, Sudanda 401 nəfər, Nigeriyada 387 nəfər, Kamerunda 212 nəfər və Mərakeşdə 211 nəfər vəfat edib.

RH MMC Konsolid edilmiş Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat
31 dekabr 2019-cu il tarixinə

(Azərbaycan manatı ilə)

Maddənin №-si	Qeydlər	31.12.19	31.12.18
AKTİVLƏR			
1	Uzunmüddətli aktivlər		
10	Torpaq, tikili və avadanlıqlar	6 4357483	4693397
11	Qeyri-maddi aktivlər	7 515	573
17	Uzunmüddətli debitor borcları	9 0	0
18	Sair uzunmüddətli maliyyə aktivləri	8 0	0
19	Sair uzunmüddətli aktivlər	10 26364	13528
	Cəmi uzunmüddətli aktivlər	4384362	4707498
2	Qısamüddətli aktivlər		
20	Ehtiyatlar	11 0	1581
21	Qısamüddətli debitor borcları	12 1981044	448204
22	Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	13 113208	307508
23	Sair qısamüddətli maliyyə aktivləri	14 0	0
24	Sair qısamüddətli aktivlər	15 4666	29990
	Cəmi qısamüddətli aktivlər	2098918	787283
	CƏMİ AKTİVLƏR	6483280	5494781
KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR			
3	Kapital		
30	Ödənilmiş nominal (nizamnamə) kapital	16 57278	57278
33	Kapital ehtiyatları	909056	909056
34	Bölüşdürülməmiş mənfəət (ödənilməmiş zərər)	1282597	497626
	Cəmi kapital	2248931	1463960
4	Uzunmüddətli öhdəliklər		
40	Uzunmüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər	17 3744735	3770664
43	Uzunmüddətli kreditör borcları	18 0	0
44	Sair uzunmüddətli öhdəliklər	19 939	0
	Cəmi uzunmüddətli öhdəliklər	3745674	3770664
5	Qısamüddətli öhdəliklər		
50	Qısamüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər	20 0	52483
52	Vergi və sair məcburi ödənişlər üzrə öhdəliklər	21 264719	3237
53	Qısamüddətli kreditör borcları	22 223956	204437
54	Sair qısamüddətli öhdəliklər	23 0	0
	Cəmi qısamüddətli öhdəliklər	488675	260157
	CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR	4234349	4030824
	CƏMİ KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR	6483280	5494781

Konsolid edilmiş Mənfəət və zərər haqqında hesabat
(xərclərin funksiyalar üzrə) 31 dekabr 2019-cu il tarixinə

(Azərbaycan manatı ilə)

Bölmünün / maddənin №-si	Qeydlərə istinad	31.12.19	31.12.18
60	Əsas əməliyyat gəliri	24 6229097	8959698
70	Satışın maya dəyəri	27 (4613415)	(8018627)
	Ümumi mənfəət	1615682	941071
61	Sair əməliyyat gəlirləri	25 2777.82	0.00
62	Maliyyə gəlirləri	26 0.00	0.00
71	Kommersiya xərcləri	28 21820.00	0
72	İnzibati xərclər	29 364713	7959
	Əməliyyat mənfəəti (zərəri)	1231926	933112
63 və 75	Maliyyə mənfəəti və zərəri		
	Vergiləndirilməmiş əvvəl mənfəət (zərər)	32 1231926	933112
90	Mənfəət vergisi	32 (246385)	(186622)
	Adi fəaliyyətdən mənfəət (zərər)	985541	7456490

Konsolid edilmiş Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat

31 dekabr 2019-cu il tarixinə

Göstəricilər	Nizamnamə kapitalı	Əlavə kapital ehtiyatı	Bölüşdürülməmiş mənfəət (ödənilməmiş zərər)	Cəmi kapital
31 dekabr 2017-ci il tarixinə	57278	4380561	497626	4935465
İl üzrə mənfəət (zərər)	0	0	144756	144756
Mənfəət vergisi	0	0	28951	28951
Elan edilmiş dividendlər	0	0	62924	62924
Mənfəətin istifadəsi	0	0	52881	52881
Dəyişikliklər +/-	0	(3471505)	0	(3471505)
31 dekabr 2018-ci il tarixinə	57278	909056	497626	1463960
İl üzrə mənfəət (zərər)	0	0	933920	933920
Mənfəət vergisi	0	0	186622	186622
Elan edilmiş dividendlər	0	0	203923	203923
Mənfəətin istifadəsi	0	0	542567	542567
Dəyişikliklər +/-	0	0	808	808
31 dekabr 2019-cu il tarixinə	57278	909056	497626	1463960
İl üzrə mənfəət (zərər)	0	0	1231926	1231926
Mənfəət vergisi	0	0	246385	246385
Mənfəətin istifadəsi	0	0	203571	203571
2019-cu ilin xalis bölüşdürülməmiş mənfəəti (zərəri)	0	0	781970	781970
31 dekabr 2019-cu il tarixinə	57278	909056	497626	1463960

Konsolid edilmiş Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat
31 dekabr 2019-cu il tarixinə

(Azərbaycan manatı ilə)

Sıra sayı	Göstəricilərin adı	Qeydlərə istinad	31.12.19
1	Əməliyyat fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin hərəkəti		
	Vergidən əvvəlki mənfəət (zərər)	19	1231926
	Mənfəət vergisi üzrə xərclər		246385
	Amortizasiya ayırımı (xərçi)		521674
	Xarici valyuta ilə əməliyyatlardan xalis gəzanc		(16120)
	Kreditör borcları və hesablamaların artımı (azalması)		57230
	Malsatan və podratçılara qısamüddətli kreditör borclarında (azalma) artma		
	digər aktivlərin azalması (artması)		(1349344)
	digər öhdəliklərin (azalması) artması		228515
	Əməliyyat fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin xalis hərəkəti		920266
2	İnvestisiya fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin hərəkəti		
	Əmlak və avadanlığın alınması		
	TTA, QMA və digər uzum. aktivlərin satılmasından əldə olunan pul vəsaitləri		349872
	Qısa və uzunmüddətli borclar üzrə pul vəsaitlərinin xaricəmələri		1162971
	Dividentlərin və gəlirin digər növləri şəklində pul vəsaitlərinin daxiləmələri		(203923)
	İnvestisiya fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin xalis hərəkəti		1308920
3	Maliyyələşdirmə üzrə fəaliyyətdən pul vəsaitlərinin hərəkəti		
	Səhmlərin buraxılmasından əldə edilmiş vəsaitlər		
	Təminatlı kreditlərdən əldə edilmiş vəsaitlər		

Borc alınmış məbləğlərin geri qayt-na görə pul vəsaitlərinin xaricəmələri	52483
A alınmış faizlər şəklində pul vəsaitlərinin daxiləmələri	20619
Məqsədli maliyyələşdirmə şəklində pul vəsaitlərinin daxiləmələri	(1007677)
Faizlər şəklində pul vəsaitlərinin xaricəmələri	(892491)
Maliyyələşdirmə üzrə fəaliyyətlər ilə əlaqədar fəvqəladə xaricəmələr və daxiləmələr	2021421
Maliyyələşdirmə üzrə fəaliyyətdən pul vəsaitlərinin xalis hərəkəti	194355
4 Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin artması (azalması)	(194299)
5 Bank overdraftları çıxılmaqla pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin ilin əvvəlinə olan məbləği	307508
6 Bank overdraftları çıxılmaqla pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin ilin sonuna olan qalığı	113209

Müstəqil auditorun hesabatı (rəyi)

"RH" MMC-nin Rəhbərliyinə

Rəy

Biz, "RH" MMC-nin 31 dekabr 2019-cu il tarixə maliyyə vəziyyəti haqqında balans hesabatından, məcmu gəlirlər haqqında hesabatından, kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabatından və göstərilən tarixdə başa çatmış il üçün pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatından, habelə mühasibat uçotunun əhəmiyyətli prinsiplərinin qısa təsviri də daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarına edilən qeydlərdən ibarət maliyyə hesabatlarının auditini aparmışıq.

Hesab edirik ki, əlavə edilmiş maliyyə hesabatları 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Cəmiyyətin maliyyə vəziyyəti və bu tarixdə başa çatmış il üzrə maliyyə nəticələri və pul vəsaitlərinin axını üzrə Kommersiya Təşkilatları üçün Milli Mühasibat Uçotu Standartlarına (KTMMUS) müvafiq olaraq düzgün və ədalətli təsvir yaradır.

Rəy üçün əsaslar

Biz auditi Beynəlxalq Audit Standartlarına (BAS) uyğun aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyətimiz əlavə olaraq hesabatımızın "Maliyyə hesabatlarının auditi üçün auditorun məsuliyyəti" bölməsində təsvir edilir. Biz maliyyə hesabatlarının auditinə aid olan etik normalar ilə Mühasiblərin Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının "Etika məəcəlləsi" (IESBA məəcəlləsi) tələblərinə uyğun olaraq Cəmiyyətdən asılı deyilik və biz digər etik öhdəliklərimizi bu və IESBA məəcəlləsinin tələblərinə uyğun yerinə yetirmişik. Hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları auditor rəyini əsaslandırmaq üçün yetərli və münasibdir.

"Azəri Audit Servis" MMC adından
Auditor:

Yasin Şirinov

Bakı, Azərbaycan
25 mart 2020-ci il"İcazə"
14.01.2020-ci il, № AT/209
14.01.2020-ci il, № SA/212

Məlum olduğu kimi, orta əsrlər Qafqaz Albaniyasında xristian qəbirüstü abidələr alban knyazlarının xaçdaşından ibarət idi. XIX əsrdə erməni kilsəsi alban katolikliyini ləğv etməyə nail oldu. Tarixi reallıq ondan ibarət idi ki, Cənubi Qafqazda xristian kilsələrini əsasən müxtəlif apostollar idarə edirdilər. Alban kilsəsinin "erməniləşdirilməsi" ilə saxta erməni tarixçiləri xristian albanları müsəlman azərbaycanlılarla qarşı-qarşıya qoymaq istəyirlər. "Qeyd etmək lazımdır ki, Zaqafqaziyada xristian abidələrinin yazularının dili milli deyil, konfessional mənsubiyyət müyyən etmişdir. Məsələn, Ani şəhərində Maarifçi Giorgi zamanında (1215-ci ildə) gürcü və yunan dillərində izahedici yazular verilmişdir. Lakin erməni "tədqiqatçısı" İ.A.Orbeli bunun nə yunan, nə gürcü deyil, erməni kilsəsi olduğunu "iddia edir".

Sonralar erməni qriqorıyan kilsəsinin nümayəndələri Cənubi Qafqazda, o cümlədən Gürcüstanda alban abidələrini erməniləşdirdikləri kimi, kilsələrdəki abidələr üzərindəki gürcü dilindəki yazıları pozaraq onu erməni dilindəki sözlərlə əvəz etmişlər.

Gürcüstan çarı lütfkarlıq siyasəti ilə hər vaxtlə qriqorıyan ermənilərini pravoslav inancına doğru yönləndirməyə çalışırdı, bu baxımdan siyasi cəhətdən tabe olan dövlətləri birləşdirmək üçün qarşısına məqsəd qoydu və bu istiqamətdə ermənilərlə bağlı ardıcıl siyasət yeritməyə başladı. Bu tədbirlər arasında ən əhəmiyyətli erməni kilsəsinin gürcü kilsəsinə birləşdirilməsi cəhdi idi. Bu məqsədlə təcili iclas keçirildi. Bu müzakirələrdə Kartli yepiskopu İoan, o dövrün məşhur ilahiyatçısı Arsen İkaltoeli, eləcə də yepiskoplar, ilahiyətçilər və başqaları iştirak etdilər. Müzakirələr səhər tezdən başladı və gec bitdi. Amma son nəticəyə gəlmədilər. Sonra David Aqmaşenebeli müzakirəyə müdaxilə etdi. Gürcüstan çarının nitqi ictimaiyyətə böyük təsir bağışladı, amma gürcü və erməni kilsələrinin birləşməsi baş vermədi. Ermənilərlə olan dini münasibətlər Gürcüstanda çoxsaylı pravoslav ermənilərin mövcudluğunu şübhə altında qoymuşdu. Bu qarşılıqlı münasibətlərin mahiyyəti tarixi mənə verirdi. Əvvəlcə erməni-gürcü qarşılıqlı baş verən zaman gürcülər özlərini müdafiə edirdilər, ancaq Gürcüstanın ermənilərə siyasi təsirinin yayılmasından sonra vəziyyət dəyişdi¹. Bundan sonra erməni kilsələrinin təmsilçiləri özlərini gürcülərin hücumlarından qorumağa başladılar "İveriya"nın bir sənədli yazısında öyrənirik ki, əsrlər boyu gürcü vilayəti olan Varaşendə erməni rahibləri qədim gürcü kilsəsinin gürcü dilində yazısı olan daşı erməni dilində yazısı olan daşla dəyişib, sonra da hamını əmin edirdilər ki, "kilsə də, ümumilikdə Varaşendə gürcülərə aid deyil".

1878-ci ildə Peterburqda dərc olunmuş D.Bakradzenin "Quriya və Acaristana arxeoloji səyahət" əsərində ilk dəfə gürcü yazılarının qəsdən məhv edilməsi haqqında məlumat verilmişdi. Orada göstərilirdi: "Artvin kilsəsindən... bir böyük kilsə, gürcü dilində yazısı olan daşı ermənilər gizlədib öz daşları ilə əvəz ediblər. Yunanlar isə gürcülərlə eyni dənə inandıqları üçün kilsənin onlara qalmasını tələb edirdilər".

XIX əsrdə başlanmış bu fəaliyyət XX əsrdə də davam edir və bu prosesdə erməni cəmiyyətinin aşağı təbəqəsindən tutmuş mədəni təbəqəsinə kimi hamı iştirak edirdi. Akademik N.Berdzishvili "1933-cü ildə Cavaxetiyanın ge-

nişlənməsi" əsərində necə-neçə gürcü yazılarının pozulub erməni yazıları ilə əvəz edilməsi barədə hadisəni təsvir etmişdir.

Ermənilər saxta Ermənistan tarixini şişirdilmiş, saxta faktlar əsasında yaradıb, gürcü tarixini, maddi-mənəvi abidələrini mənimşeyirdilər.

"Yeri gəlmişkən, burada qeyd etmək lazımdır ki, erməni neft sənayesindən olan messenatlar xüsusən Ermənistan tarixinin tam yaradılmasına, bu kiçik xalqın generallarından tutmuş kontrabətçilərinə qədər hamını həddindən artıq şişirtməyə səylə çalışırlar. Xüsusi-

gürcü və erməni kilsələri fərqli mövqə tuturdu. Bu dövrdə avtokefal gürcü kilsəsi ləğv olunub mülkləri dövlətin (Rusiya imperiyasının) hesabına keçirildiyi halda buradakı erməni kilsələr siyasi cəhətdən mütəşəkkil hətta Rusiyanın imperiya hakimiyyətilə açıq-aşkar aparən Eçmiədzində yerləşən erməni teokratiasının təsiri altında idi. Gürcülər ermənilərdə separativ hissələri qızıqdıran kilsənin fəaliyyətini bu mənzərəsinə qeyd edirdilər. Gürcü pravoslavları imperiyanın qayğısından və diqqətindən kənarda qalmışdı.

F.Cəlilov yazır: "Doğu Anado-

Alban xristian abidələrinin erməniləşdirilməsi

lə, onlar öz tarixi "xidmət"lərini və indiki nəziyyətlərini tufeyli yollarda daha doğrusu, tarixi daha aydın, şübhəli olmayan və qonşu xalqların üstünə gölgə salmaq üçün irəliləmək fürsətini əldən vermirlər. Onlar gürcüləri tarixi arxeoloji sahədə həyasızcasına çapıb-talayırırlar, abidələrdən gürcü yazılarını və kitabələrini qaşıyırlar, qədim pravoslav ibadətkahtlarının və boşalmış kilsələrinə erməni ruhaniləri tərəfindən tutulması aleyhinə tədbir görülməsi haqqında Baş Qafqaz İdarəsinə ərizə ilə xahiş etməyi tapşırırlar. Həki çıxaranların sözlərinə görə artıq adı çəkilən kilsədən qədim ikonalar çoxdan oğurlanaraq Duşet erməni kilsəsinə aparılıb, torpaq sahəsi "gizli yollarla" kilsəyə qatılıb, kilsənin adı dəyişdirilərək. "Surp Qeurovski" edilib və həmin vaxtdan da pravoslav keşişləri bura ibadətə buraxılmırlar".

Gürcüstan çarı erməni kilsəsinin birləşdirilməsinə dair arzusunun reallaşmasını, məlum səbəblərə görə diqqətlə və düşünlü şəkildə həyata keçirməyə çalışırdı. Hələ XIX əsrdə Gürcüstanda

lu-Azərbaycan bölgələrində ərəb xəlifəsinin yardımı ilə Qriqorıyan kilsələrinin yönətimi "hay"lara keçdi, türk xristianların və türk venglərinin "hay"laşması prosesi başladı. Anti-xalkidon yönlü xristianlığın "grigoryan", bu məzhəbdə olanların da "erməni" adlanması gələni yalnız Azərbaycanda deyil, qonşu ölkələrdə də orta əsrlər boyu davam etdi, tək xristian qıpçaqlara deyil, tat, kürd, qaraçı, yəhudi grigoryan xristi anlara da "erməni" deyilirdi və zaman aşımında onların çoxu gerçəkdən erməniləşib "hay"laşdı. Örnəyin, Muş bölgəsində erməni-grigoryan kürdlərin "hay"ca danışmaq əziz Karapetə and içməsinə hay yazarlar da etiraf edir. (S.Lexatsi). "Hay"laşdırma siyasəti "alban" adı ilə bağlı sözlərin yazılı daşlardan, Alban venglərində olan yazılardan silib yox etmək yolu ilə gerçəkləşdirilirdi. Örnəyin, Qarabağdakı Qanzasar vengində hətta "hay"ca yazılmış Alban sözü, Alban katolikosu Ter-Apa Ohanesin (və ya Tapan Ohanes) adı və onun "Calaldolu" soyadı bu ilkin yazıdan silinmişdir: Doğrudur, Azərbaycan, Gür-

cüstan və Doğu Anadoluda Ermən (Armeniya) bölgəsində xristian türklərin bir bölümü milli kimliyini itirib "hay" və gürcü oldu, ancaq bu dönmə kütlə qatıldığı topluma əli-boş girmədi, özü ilə apardığı türk adlarını, folklorunu, minlərlə türkçə sözləri əsrlərlə o xalqların içində yaşatdı, onların folklorunda və dilində çox dərin izlər buraxdı. Korçlu, Aşıq Qərib kimi dastanların "hay"-gürcü variantları yarandı, Sarı gəlin kimi qıpçaq türkləri, xalq nəğmələri bölgənin ortaq dəyərinə çevrildi, musiqi, yemək adları ortaq kultur örnəkləri oldu.

Güney-doğu xristian kartvel toplumu içində azər türkcəsi o qədər yaygın olmuşdur ki, hətta Sulxan Saba Orbeliani 1685-dən başlayaraq otuz ilə tamamladığı "Kartuli leksikonu" adlı gürcü dilinin izahlı lüğətində bir çox gürcü sözünün mənasını türkçə olan qarşılığı ilə izah etmək məcburiyyətində qalmışdır. Ermən bölgəsində xristianlıq başlayandan ilk patriarxlar saqa soyundan partlar (arsaqlar) olurdu, bu gələnek uzun illər boyu davam etmişdir, bununla yanaşı, bölgədə Qriqorıyan türklərlə iç-içə yaşaması "hay" toplumunun dilini

dəyişdirmişdir, "hay"ların öncəki qrabardan aşxarabar dilinə keçməsinə türk dilinin leksik, morfoloji, sintaktik təsiri çox aydın görünür.

Tanınmış alman alimi Mordman hələ 1870-də bu təsirin IV-VII əsrlərdə olduğunu yazırdı: "Kazan-Astarxan tatarları və başqord, qaraçay-balkar dilinin özəyin də Altın Orda dövləti dönməsinə gündəmdə olan yazılıqıpçaq ədəbi dili durur. Azərbaycan, Gürcüstan və Anadolu bölgələrində oğuz boylarıyla ortodoks və grigoryan qıpçaqların iç-içə yaşadığı çağlarda formalaşmış qıpçaqların dilində oğuz qatı daha qabarıq görünür. Eyni durum qıpçaq dilinin üstünlüyü ilə Türküstanda uyğur-özbək (cağatay) dilinin yaranmasında, hətta Qırğız xaqanlığı dönməsinə runik yazılarda hiss olunmayan qıpçaq dilinin sonrakı çağlarda qarışdırılma sonucunu olaraq qırğızcanın qıpçaqlaşmasında özünü göstərir".

Vahid Öməröv
AMEA Qafqazşünaslıq İnstitutunun şöbə müdiri, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru, dosent

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

13 iyun

Formula 1 Azərbaycan Qran Prisi bu il baş tutmayacaq

Bakı Şəhər Halqası Əməliyyat Şirkəti (BŞH) alınan qərara əsasən ictimaiyyətin nəzərinə çatdırır ki, Formula 1 Azərbaycan Qran Prisi bu il baş tutmayacaq. BŞH-dən SİA-ya verilən məlumat görə, bu qərar davam edən global koronavirus pandemiyası ilə əlaqədar olaraq Azərbaycan Respublikası hökuməti, Formula 1 Dünya Çempionatının rəhbərliyi və Beynəlxalq Avtomobil Federasiyası (FİA) tərəfindən aparılan geniş danışıqlar nəticəsində birgə qəbul olunub.

Koronavirus pandemiyasının səbəb olduğu və hazırda davam edən qeyri-müəyyən vəziyyət yarış obyektinin vaxtında tikilib başa çatmasına əngəl törətməklə yanaşı bu proses zamanı tikinti işçilərini və mühəndisləri sağlamlıq baxımından təhlükə altında qoyur. Bununla yanaşı, bütün dünyada ölkələr tərəfindən həyata keçirilən müxtəlif önleyici tədbirlər və həmçinin bu tədbirlərin ölkələr arasındakı səyahətə olan təsirləri bu il Bakıda yarış həftəsonunun reallaş-

ması imkanını bir az da azaldır. Bütün bu səbəblər bizə Formula 1 Azərbaycan Qran Prisi 2020 yarışını ləğv etməkdən başqa seçim qoymur.

Bu qərarın alınmasında əməliyyat şirkətinin əsas məqsədi Azərbaycan xalqı ilə yanaşı ölkəyə gələn Formula 1 azarkeşləri, komanda heyətləri və çempionatın digər iştirakçılarının sağlamlığı və rifahını qorumaqdır. Builki yarış həftəsonunun ləğvinə görə, alınan biletləri qaytarmaq istəyənlər əməliyyat şirkətinə bilet@bakugp.az elektron ünvanı vasitəsilə müraciət edə bilərlər. Əks halda alınan biletlər gələn il baş tutacaq yarış üçün saxlanılacaq.

Son səhifə

“Messi 70 yaşına qədər oynamalıdır”

“Leo dünyanın və tarixin ən yaxşı futbolçusudur. Ona kömək etmək lazımdır. Artıq 25 yaşındakı kimi qaça bilməz, hərçənd ki, bəzən bunu edir”. Bu sözləri “Barselona”nın sabiq oyunçusu Samuel Eto’O “Marca”ya açıqlamasında deyib.

Keçmiş komanda yoldaşını tərifləyən kamerunlu veteran hücumçu Messinin oyunundan daha çox zövq almaq üçün onun karyerasını uzun illər davam etdirməli olduğunu bildirib: “Ona yaxşı komanda yoldaşları lazımdır ki, futboldan zövq almağa davam etsin. Messi mütləq 70 yaşına qədər oynamalıdır ki, hər birimiz onun oyunundan mümkün qədər çox zövq alağ”.

İsti hava şəraiti koronavirusun yayılmasına necə təsir göstərir?

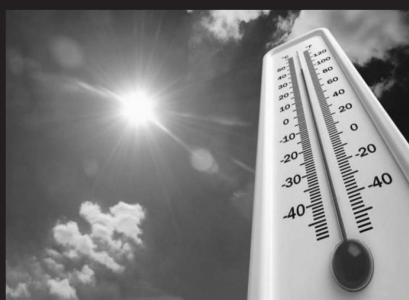

Ultrabənövşəyi şüalar virusa öldürücü təsir göstərir. Buna baxmayaraq, COVID-19 infeksiyasının yoluxma tempi zəifləməyə bilər. “Parlamentskaya qazeta” nəşri yazır ki, bu barədə Rusiya Səhiyyə Nazirliyinin baş epidemioloqu, akademik Nikolay Briko bildirib. Onun sözlərinə görə, insanlar məhdudlaşdırıcı tədbirlərə əməl etsələr, iyun ayında yoluxmaların tədricən azalması ilə nəticələnən epidemiyanın əks fazası başlaya bilər.

Qeyd edək ki, martın 11-də Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı yeni koronavirusun yayılmasını pandemiya elan edib. Pandemiyanın statistikasını aparən Worldometer saytının Bakı vaxtı ilə bu gün saat 14:00-a olan məlumatına əsasən, dünyada 7 milyon 616 mindən çox yoluxma və 424 min 228 ölüm faktı qeydə alınıb, 3 milyon 854 min 968 nəfər isə COVID-19 xəstəliyindən sağalıb.

Bu gün Bakıda 40 dərəcə isti olacaq

Bu gün Bakıda və Abşeron yarımadasında havanın gün ərzində günəşli və isti olacağı gözlənilir. Şimal-şərq küləyi əsəcək. Milli Hidrometeorologiya Xidmətindən SİA-ya verilən məlumata görə, havanın temperaturu Abşeron yarımadasında gecə 19-24, gündüz 35-40, Bakıda gecə 21-23, gündüz 38-40 dərəcə isti olacaq. Atmosfer təzyiqi normadan

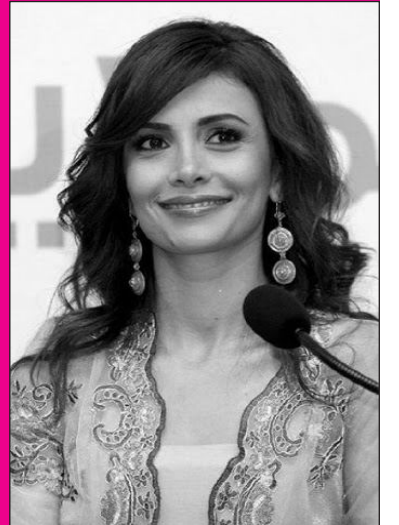
aşağı 752 mm civə sütunu, nisbi rütubət gecə 55-65, gündüz 25-35 faiz təşkil edəcək.

Rayonlarda hava şəraitinin əsasən yağmursuz keçəcəyi, lakin gündüz bezi şimal və qərb rayonlarında şimşək çaxacağı, lokal leysan xarakterli yağış yağacağı, dolu düşəcəyi gözlənilir. Səhər dağlarda duman olacaq, şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 20-25, gündüz 35-40, bezi yerlərdə 42, dağlarda gecə 11-16, gündüz 20-25 dərəcə isti olacaq.

“Şeytana aldanıb botoks etdirdim”

Aktрисa Songül Öden etdirdiyi plastik müdaxilələri açıqlayıb. *Axşam.az xəbər verir ki, sənətçi İbrahim Selimin proqramına qonaq olarkən bir neçə dəfə burun əməliyyatı etdirdiyini açıqlayıb:*

“Burun əməliyyatı etdirmişəm. Nəfəs ala bilmirdim və əməliyyat masasına uzandım. Amma peşmanam, əslində indi nəfəs ala bilmirəm. Ailəm icazə vermirdi, pul toplayıb gizli getdim. Həkim bütün qığırdaqları almışdı. Ondan sonra iki dəfə yenidən əməliyyat etdirdim. Qulağımdan qığırdaq alıb, burnumu düzəldilər. Amma o dəməşq zamanı zədə aldı. İndi nəfəs ala bilmirəm, amma həyatıma davam edirəm. Güləndə gözlərimin ətrafı qırışdı. Şeytana aldanıb botoks etdirdim. Gülüşüm pozuldu. arəblərlə bir reklam çarxına çəkiləndə rejissorlar gül dedi. “Burada gülmək düzgün alınmaz” deyib, onu fikrindən daşındırmağa çalışdım”.

Baş redaktor:

Bəhrüz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet “Səs”in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnilir.
“Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAC, SİA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600